

AKATALPA

Ocak 2021 - Sayı 253

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Enis BATUR

ÖLÜM KULLANMA KILAVUZU

Siyanür, hançer, gümüş kabzalı altıpatlar,
benim için sizinle tanışmak büyük zevkti.
Redingotunuzun düğmesinden seken ışın
gözlerimi deldi, çakmak bakışımızın
bir ânı içimde artan kaygıyı o an yendi,
neydi ki yaşamak yerini almasındı çekip
gitmek? Birlikte seçseydik taşı, tabutu,
kefeni, birlikte kazsaydık kuru toprağı,
koskoca mezarlıkta yalnızca siz ve ben,
birlikte çalsaydık koyu bir Requiem'i,
benim için sizinle tanışmak büyük zevkti.

Cansu AYDIN

MÜZ

canlı ve parlak ama ürkünç desenler,
adım başı yol kesen sfensklerin çetrefilli sınavları...
ah, aydınlık bir boyuta geçişin hemen sonrası...
meğer bir zakkummuş yorgunluktan uyuyakalırken
çocuk yüreğimi yasladığım şeker pembesi çiçek de.

gözlerimi açtığımda duyumsadığım ağı...
izin vermişim şanlı büyüklenme kulelerini
yükseltmelerine birilerinin ruh yıkıntısından.
darmadumanmışım koşarken uçurumun renksizliğine
sol elimden tutmuş beni kanatlı bir gölge, Melpomene...

Hüseyin Alemdar, Sevil Avşar, Cansu Aydın, Enis Batur, Gürsel Bektaş, Sertaç Çıralı, Ramis Dara, Erdiñ Dinçer, Ahmet Şerif Doğan, Osman Serhat Erkekli, Mustafa Erođlu, Emre Erol, Nihan Işiker, Peria Kayra, Fahrettin Koyuncu, Erdoğan Kul, Lokman Kurucu, Levent Özbek, Esmâ Özlen, Ozan Öztepe, Hüseyin Peker, Didem Peker Başaran, Artun Rohani, Günova Sepin, Muharrem Sönmez, Halil Şahan, Kazım Şahin, Güzzin Y. Şahinler, Mehmet Mümtaz Tuzcu, Yücel Ulu, İsmail Uyaroğlu, Ümit Yıldırım, İsmail Güney Yılmaz, Osman Yoluç, Berker Yörgüç.

Hüseyin PEKER

SUÇ ŞÜPHELİSİ

düğmeleri ilikle, onu uzaktan görmek
istiyorsan, oyunu durdur
madalya kimin göğsünde parlar, biliyorsan
göz kaş işaretiyle yapılan ev aramasında
göğsünü sürt, dev toz beziyle
kendini gemi sanan bir dal parçası
olarak savun, ele güne
karanlığa karış, görünme
bakır mutfak eşyalarından saysınlar seni
duvarlara karışmış is, arama yapan polisler
ev arkadaşını da arasınlar, göz yorgunluğunu da
teknemizi kendi istediğimiz kıyıya bağlamıştık
çok dayak yiyip kalbimizi kapatmıştık tayfalara
söyle, sabah dörtte yapsınlar aramayı
itiraz hakkımız olmadan birkaç kulaç mesafeye
suya atın bilgisayar tuşlarını, yatıştırın dalgalar arasına

eklenmiş ailen vardı, aynı çatı altında
vites kutusu karışmış araçların
yer ayırmaz sana kimse, eşinin tozunu aldılar
herkes sokağa düşebilir, mendil satar sonunda
camdan bakan kadın eşin değildi
oyunu bozuyor, şiir içine kılıç sallayanlar
vapurda tanışıp evlenen sendin
yüzünü kara çıkarttı, ev araması düşünenler
o çürüdü, elleri yaşıyor sevdiğinin
lekeli çatallarla yemek veriyor birbirine
kerpiç koparıp duvarından yolluyor
erkekçe yaş döken gözlerine
pijamaları da çektin, yüzünü kara çıkarmıyor
doğan çocuklar senin üzerine

oyunun en can alıcı yerindedin güllerin abisi
son maçı kaybetmiş birisin artık suç şüphelisi
arama yapıyorlar evinde
bebek karyolasını sakla istersen
doğan çocuklarından kırkıyama tekniğiyle
ilk silah ateşlendi sıcak kumlarda
göz göze geldin sevdiklerinle
kızım evde kalmamın deme kimseye
oğlumun gözü açılmadan evlensin deme

BİR ŞİİRİ EŞELEMEK

Halil ŞAHAN

YAŞAMA BAĞIŞLADIM

*Yaşama bağışladım ne çektiysem ölümden
Buydu gelen elimden*

*Görev bilinci çok yüksekti celladın
Ne ki güzergâhını çok alçağa çekiyor
Korkunç pençeleriyle taşıyordu sayrını
Tepede, bulutların nemiyle boğmak için*

*Sayrı kıvranıyordu. İskalamaz nişancı
Sinsi davranıyor bazen. Uzun bir susturucu
Ekliyor namlusuna.*

Sakladığı tırpanla yasaklıyor yaşamı.

*3 dakika dalmışım. Göğsüne dalmış yalbiz
Söndürmüş soluğunu. Çekmiş soğurmuş onu
Göğün hunhar mavisini*

*İki büklüm bir iklimdi, acı çeken bir gövde
Üstüne titremiştik delice uzun bir yaz
Bir güz, bir kış, bir bahar... bir hak ki asla ödenmez
Menhus baş dönmelerim başlamamıştı daha
Sızısıyla yerinde biçilen bacaklarım*

*Kim unuttur o yazı, volkandı, cehennemdi
Gül annemdi o benim, dost canıyla sevgili
41 kulu Çalab'ın tuz kestiler giderken
34 gün çırpındı, öyle oldu gidişi
Eridi gözyaşından, okunamadı yaşı
Kırış kırış güzelliği arındı kışkacından
Mehmet Mümtaz Tuzcu*

(Akatalpa, Kasım 2020, Sayı 251)

Yukarıdaki “Yaşama Bağışladım”ın temel izleği ölüm ve yaşam.

Şairimiz bu izleği kendine özgü bir anlayışla ele alıp işliyor. Bazı felsefi görüşlere yaklaştığı olsa da kendi çizgisini silikleştirmesine izin vermiyor. İşini ustalık ve incelikte yapıyor

Birinci bölüme, diyesim ilk iki dizeye bakalım:

*“Yaşama bağışladım ne çektiysem ölümden
Buydu gelen elimden”*

Şiirin hem izleği hem tekniği bakımından özeti gibi bu iki dize. İzlek, yukarıda da belirttiğim gibi yaşam ve ölüm. Teknik olarak da ses ve sözcüklerin özel kullanımları söz konusu. Örneğin şairimiz uyak kullanmış: -ölümden-elimden.

Mehmet Mümtaz Tuzcu deneyimli ve birikimli bir şair. Batı, özellikle de Fransız şiirini iyi bilir. İyi de, bu uyakları, neden çocuk tekerlemeleri gibi. Üstelik izleğin ölüm olmasına karşın.

Bu, gözden kaçmış bir kusur olabilir mi? Sanmıyorum. Sanmıyorum değil, eminim; şairimiz bilinçle bir işlev gözetiyor bu tekerleme izlenimi uyandıran uyaklarla.

Nasıl mı?

Tuzcu, uzun zamandır, anlamlı, anlamsız sözcüklerden ve seslerden yararlanarak şiirine gülmece (mizah) katmayı deniyordu. Çok başarılı örnekler de ortaya koydu. Zaman zaman işi aşırılığa vardığı bile olmuştu. İşte, ben bu iki dizedeki uyakların gülmece (saraka) amaçlı kullanıldığına inanıyorum.

Şairimizin ölümü saçma bulduğu seziliyor. Onu şiirin son bölümüne kadar hep mantıksal çelişkiler, tutarsızlıklarla

anlatıyor. Hemen ilk dizeleri eşelemeye başlayalım: Şair ya da şiir kişisi, “ölümden çektiklerini yaşama bağışladığını” söylüyor. Henüz ölmemiş biri, ölümden neler çekmiş olabilir? Ölmüş ise, nasıl bağışta bulunabilir? Bunların bir mantığı yoktur.

Peki, şairimiz bir yanlışlık mı yapmış? Hayır; bence bunlar bilinçli bir dile getiriş. O, yaşamın da ölümün de mantık dışılığına, giderek saçmalığına dikkatimizi çekmek istiyor.

Eşelemeyi sürdürüelim:

“Çekilenler”, “bağışlanmış.” Bağışlamak, armağan etmektir. Güzel, iyi, yararlı, kısacası olumlu şeyler armağan edilir. Oysa burada çekilenler; diyesim dertler, sıkıntılar, acılar armağan ediliyor. Uygunsuzluk, tutarsızlık ve de çelişki söz konusu. Kısacası, yeryüzüne düşmüş insanın varlığı, saçmalıklarla kuşatılmış durumda.

Peki, şairimizin ölüme bakışı olumsuz mu? Ondan çektiklerini yaşama bağışladığına göre değil. Şairimizin, bir bakıma bağışlarla yaşamı zenginleştirerek ona dört elle sarılmak istediğini düşünüyorum.

İkinci dizede biraz daha oyalanmak istiyorum. “Buydu gelen elimden” deniyor. Şiir kişisi, ölümden çektiklerinden başka bağışlayacak şeyinin olmadığını söylüyor. Onu olduğu gibi kabullenip, başka bir deyişle çektiklerinizden ders alıp da yaşamaya bakın mı demek istiyor acaba?

Tuzcu'nun dizeleri tek bir anlama indirgenemeyecek yapıda. Aynı söylemin içine değişik anlamlar kodlamış Tuzcu.

İkinci bölüme geçiyorum. “Görev bilinci çok yüksekti celladın” diye başlıyor. İlk bakışta çok katı, ölümcül bir havası var gibi görünüyor. İşinin ustası cellatlar, korkunç pençeli canavarlardan söz ediliyor. Biraz eşeleyince ise, burada da içten içe bir saraka olduğu görülüyor. Örneğin, “Celladın görev bilinci çok yüksekti” söyleminde ince bir alay seziyorum ben. Şairimiz, ölümle dalga geçiyor, onu gırgıra alıyor.

Dahası da var: Şairimiz, görev bilinci YÜKSEK celladın, güzergâhını ALÇAĞA çektiğini söylüyor: yüksek X alçak karşıtlığı. Hemen ardından, güzergâhını alçağa çeken cellat, sayrını (hasta) bulutların nemiyle boğmak için tepeye taşıyor, alçakta tepeye taşımak. Ben bunun bir mantık oyunu olduğunu ve bilinçli, kasıtlı yapıldığını sanıyorum. Varoluş saçmadır, yaşam da ölüm de... Ayrıca buradaki “alçak” sözcüğüyle saçmalıklara dil uzatılmak istendiğini sanıyorum.

Şiir ilerledikçe, cellat çeşitleniyor. İlk dizede çektiren, üçüncü dizede yüksek görev bilinçli, beşinci dizede korkunç pençeli, yedinci dizede isklamaz nişancı, sekizincide sinsi ve eli tüfekli, onuncuda tırpanlı, on üçte de hunhar biri.

Bu kadar çok cellatla, bir başka deyişle ölüm türüyle, her zaman ve her yerde ölümle yüz yüze olduğumuz mu anlatılıyor? Evet, öyle. Ama bir başka şey daha var: Dikkat edilirse cellatlar, günlük dilin sözcükleriyle betimlenmiş. Bu betimleme, onları görünür kılıyor, üstelik karikatürleştirerek. Örneğin korkunç pençeleri olan bir canavarı, isklamayan sinsi bir nişancıyı, hele eli tırpanlı bir caniyi görür gibi oluyoruz. Ateşli bir albasması olan yalbiz da göğse saplanan bir hançer olarak somutlanmış.

Salt “Sakladığı tırpanla yasaklıyor yaşamı” dizesinden oluşan dördüncü bölümde gözüme ve aklıma ilk takılan “sakladığı” ve “yasaklıyor” sözcüklerindeki ünsüzler uyumu oluyor: -s-k-l. Şiirin ilk iki dizesindeki uyaklarda olduğu gibi bunlarda da bir tekerleme havası sezdim. Tuzcu'nun bunlarla şiirine ezgi katmayı amaçladığını sanmıyorum. O iki sözcüğün art arda söylenmesi duygusal değil alaysı bir etki yarattı bende. Sanırım şairimiz burada da ölümle dalgasını geçmiş.

Beşinci bölüme geldiğimizde, anlatıcı şiir kişisinin, ölümcül bir sayrını (hasta) beklediğini ve onun ölümüne tanıklık ettiğini görüyoruz. Anlatıcı, 3 dakika dalıverdiğinde sayrı ölüveriyor. Göğse dalan yalbiz, hastanın soluğunu söndürüyor. Yalbiz, albasmasıymış. Burada eğretileme yoluyla somutlanarak hançer

yapılmış. “Soluğun sönməsi”nde de eğretileme var; ölüm, sönmeye benzetilmiş.

Bu bölümün son dizelerinde anlatılan da ölüm. Örneğin sayrını göğün hunhar mavisinin soğurması! Bilindiği gibi, birçok dinde, ölenin göğe çekildiğine inanılır. Buradaki “göğün hunhar mavisini” bağdaştırmasına takıldım biraz. Gene de, mavi; sonsuzluğu, gönenci simgeliyor diye düşünüyor, sayrının sonsuzluğa uçtuğunun anlatıldığına inanıyorum.

Ayrıca bu bölüm, şairimizin saçma izlenimi uyandırmaktan kaçındığı tek bölüm. Galiba bir yakınımın ölümüyle ilgili olduğu için. Hemen ardından gelen altıncı bölüm bunu doğrular nitelikte.

Altıncı bölümde, sayrılığı mevsimler boyu süren birinden söz ediliyor. Nerdeyse sülale boyu üstüne titrenen bir yaşlı kişi. Yaşlılığını, “iki büküm” diye betimlenişinden çıkarıyorum. Ayrıca “hakkın asla ödenmeyeceğinin” söylenmesi de yaşlı bir yakın olduğunun kanıtı bence.

Altıncı bölümün son iki dizesinde, anlatıcı şiir kişisi kendine dönüyor. Örneğin şimdilerde uğursuz bir baş dönmesiyle, bacak sızları çektiğini öğreniyoruz.

Geldik yedinci, diyesim son bölüme. Sayrı ölüyor. Peki, kim o? Bölümün ikinci dizesinde, “Gül annemdi o benim” diyor şiir kişisi.

Büyük olasılıkla şairimizin annesi o ölen. Yalnızca bu bölümde gülmeden, sarakadan uzak duruyor şairimiz. Söylemine içten bir keder sızıyor. Örneğin hastanın “34 gün çırpınarak öldüğü”, onun için çok gözyaşı döküldüğü vurgulanıyor.

Tuzcu'nun, son bölümde ölümü ciddiye alması, bir uyarı mı acaba? Buraya dek onu gırgıra aldım, ama o, yaşamımızın en katı gerçeğidir mi demek istiyor? Olasılıkla.

Mehmet Mümtaz Tuzcu'nun şiiri değişik aşamalardan geçerek günümüze geldi. 70'li yıllarda geleneksel anlayışa yaslanıyordu Tuzcu. Zamanla sözcüklerin ses ve anlam yakınlıklarından da yararlanarak şakalı bir şiir dili yarattı kendine. Bence yazımımızda tekti bu. İyi bildiğini sandığım Fransız şiirinden esinlenmiş olabilir mi? Emin değilim. Yukarıda “saçma” kavramından söz ederken A. Camus'ü anmadım. Okuduğum şiirlerinde hiçbir moda akıma, görüşe bağlanmadığı izlenimi edindim çünkü.

Tuzcu, oluşturduğu şiir diliyle, insanımızın kültürel ve teknolojik gelişmeler karşısındaki bocalayışına, giderek yabancılaşmasına da ışık tuttu. Aşağıda, bu söylediklerime örnek olabileceğini düşündüğüm birkaç dize aktararak satırlarıma son vereceğim.

EROSAL ERGONOM 9 / 34

“Aradığım antin, anten majinel enterferansiyle, başka bir görüşme gerçekleştiriyor.

Lütfen hattı boşaltın.

İyi günler. 109 Sokağa hoş geldiniz.

Canki Bordel Perşembe akşamları kapalıdır

Kataliz saatimiz 10.45'tir.

Tatavacı Tellal için 2'yi

Kızıymış edenler için 6'yi

Fularcı Ergenler için 7'yi tuşlayın

III) ŞEHVET DENİZLERİNDEN DAHA DERİN BU PENİZ

Palikaryam peykeye uzanmış penizliyor

Yorumun bini bir kapık. Hücre çekirdeğine kadar elektronik

Sevişme kuruntuları gönderiliyor Büşra'ya

Gey olmamak, geyik olmamak için mi bunca geyik.

.....

M. Mümtaz Tuzcu

(Kitaplık; Sayı 210, Temmuz- Ağustos 2020)

Mehmet Mümtaz TUZCU

AŞK MIYDI ?

Kopkoyu bir kıskançlık, nefretti belki bazen Sayrılıktı, nöbetti, o yüzden AŞKTI zaten

Lokman KURUCU

ANNE OĞUL VE ÇIPLAK 2-

ANNE

babama döndü bu uzaklık kasıklarım ağrıyor
bin adam birkaç dinden çıkıp bir kızın rahmine yerleştim
cenin emin bekliyorum ellerim göğsümde göçebe
girersen kendi suyundan doğan bir nehre döneceğim
girersen kendi suyundan doğan bir nehre döneceksin
gir, var adımıza hayat demesinler
bir zerreden birbirine karışan evrenler yaratan
zamandan ve mekândan münezzeh o her tanrının babası
bizim kalbimizi arzudan koparmasınlar!

babama döndü uzaklığın kasıklarım şişiyor
sevdiğin erkekleri öldürüyorum her gece
seni seven erkekleri kare kare
derilerini yüzüyorum bağırsaklarımı çiğniyorum
kurtlara yediriyorum midemi pençe pençe
“kurtlar” diyorum oğlum, kurtları büyütme
tanrımızı kuzuların kanyla kirletme
o kirden ne bana aşk, ne de sana sevgili
“kuyular” diyorum oğlum,
sevgilim, kuyular ; doldular
kurt ölüleriyle..

oğlum her gece adına “anne” dediği bir nefretten
şair erkekler yaratıyor sevmek için
besliyor onları, kininden emzirtiyor,
büyütüyor, koca sığınaklar yaratıyor onlardan
korunsun diye hayattan, ona verdiğim kibrimden
lime lime kopartarak, acıtarak beni acıtarak..
oğlum, sevgilim, beni acıtmaktan yaptığı kaçışlara
“aşk” diyor, kuyular taşıyor... midem..

ah midem!

babama döndü bu uzaklık kasıklarım çatlayacak
çözölmüş bir düğümden çıkıp
terk edildim yerlerden uzak
kavuştuğum anlardan azade
yerleştiğim bu kızdaki darlık
içinde ölemeyecek kadar yaşlı
yaşayamayacak kadar henüz her şeyin başı
bekliyorum, başın dik, ruhun pürüzsüz
oğul ile koca, çocuk ile tanrı, oğlum, sevgilim
birleş, birleş artık!
bitsin karnımda gezdirdiğim bu gurbet!

SALİH MERCANOĞLU’NUN ŞİİRİ

Ramis DARA

1959 doğumlu Salih Mercanoğlu'nun ilk şiir kitabı, 1991'de yayımlanan *Sevgi ile Semah*'tır. Kitapta yağmuru ve çiçekleriyle, doğayı, aşkı, insanca bir yaşam özlemine, karmaşasız, yalnızca bir dille işlediği söylenebilecek 21 şiir bulunmaktadır.

Bunların bir bölümü reel sosyalizm umudunun henüz tam çökmediği 1980'lerin sonlarında yazılmış olmalıdır. Diyelim, "Sirtında parka"yla "dağ yolu"nda "kimsesiz" "dost"lar hatırlanır, özlenir...

Kitaba da adını veren şiirde (s. 18-19) Pir Sultan, Karacaoğlu, Yunus, Bedrettin, Hacı Bektaş-ı Veli, Banaz (Sivas-Yıldızeli), Kerbelâ ve Heraklit adları geçer.

Bir Orta Anadolu çocuğu olarak, 20'li yaşlarından başlayarak, portakalları, zeytin ağaçları, nar çiçekleri, nilüferleri, martıları, balıkları, denizi ile Antalya'da yaşamakta olan şairimiz; Marksist kuramcı Rosa Luxemburg'un ünlü mektuplarından, onun 1919'da idam edilip cesedinin gizlice atıldığı Landwehr kanalından söz eder; kızından, kedisinden, kendinden, Brugel, Van Gogh, Bresson, Ruhi Su, Börklüce'den... İsmail Uyaroğlu ve Cahit Sıtkı'ya şiirler adar. Fetihçi politikacıların "Musul ve Kerkük'ü alalım" demeçlerini, "musul-gusül dinlemeden" aşka yöneldiğini belirterek tiye alır.

*

İkinci kitap, iki bölümden oluşma, 18 şiirli *Yağmurun Elleri*, 1994'te yayımlanır. Doğayı ve onu besleyen yağmuru seven şair, kızına da bu adı verince, kitabın adı, o kadar da açık edilmeden, majüskül kullanılmadan, bu olur.

5 bölüm halinde sunulmuş 21 dizelik, İyi ki Yağmur Yağdı şiiri "*iyi ki yağmur yağdı, / kalkıp geldi yanıma // su rengi şiirler söyledi*" dizeleriyle başlar ve şu üçlükle sona erer:

*iyi ki yağmur yağdı
şarkılanıp, şiirlendik biz
zambaklar yaseminler içinde* (s. 41).

Kitabın anası tema şiir gibidir, İki Şiir Ayır Kendine şiiriyle yola çıkılır, şiir ve şiirler boyunca, zaman zaman şairin kızı eşliğinde yol alınır. Bu ikili olmasa, şair eve zor sığacak gibidir. "*Necatigil'e inat eve sanki hiç dönmeyecek*"tir (s. 49). Gardırobunda Ruhi Su, kolunda Nâzım'la Paris'e "Per-Laşez" mezarlığına (s. 48) kaçacaktır. Dönemin şiir kitaplarının olmazsa olmazı menfur 2 Temmuz 1993 Sivas yangınına gönderme Metin Altıok dolayısıyla yapılır (s. 40).

Akşamüstleri Kaleiçi'nin tarih dokulu-biraz alkol kokulu evlerinden Topçam'a uzanıp deniz kum ve ay ışığında ağaçların ruhlarını seyre koyulan şairin yeni bir kitabını okumak üzere ayrılmam buradan...

*

2004'te yayımlanan 3. kitap *Ara İstasyon*'da 3 bölüm halinde sunulmuş 38 şiir bulunur.

Kitabın başında, "öndeyiş" (prolog) konumunda, Furuğ'dan aşkı yücelten bir üçlük var. İlk şiir de insanları, okuru yolculuğa çağırın Valiz. Baştaki azade dize ile ardından gelen bağımsız ikiliği alıyorum buraya: "*katlayın ömrünüzü, gidiyoruz // gereksiz şeyler alın yanınıza / bir çakıl taşı, mesela kuru bir yaprak*" (s. 60). Şiirin son dördlüğünde "bir şiir alın yanınıza" ifadesi var bir de.

Kitaba adını veren Ara İstasyon şiirinden önce de Nuno Judice'ten bir üçlük alıntılanmış: "*bazen rüzgâr söylemekle yetiniyor; / son durak dediğimiz topu topu / bir ara*

istasyondur." Rüzgârın, güneşin, gölgenin "resmi" derken, çıkılan sonsuz yolculuğun resmi gibi görünüyor bu yolculuk.

Kitabın ikinci bölümü Kara Gömlek'in önünde de Gorg Trakl'dan dördlük var. Şairler, yazarlar, ressamlarla ilgili şiirler buradakiler. Bölüme adını veren şiir de, biraz kenarda kalsa da, çok değerli bir çevirmen, şair ve yazarımız –ve son yıllarını Antalya'da geçirmiş– olan Hüseyin Demirhan'la ilgili.

Üçüncü bölüm Ev Hâli'nin başında da Kavafis'ten bir ikilik. Buradaki Kuyu şiirinden, şairimizin çocuklarını ikilediğini okuruz, "*kanatlarımıza iki çocuk kokusu bırakan*" dizesi (s. 97) aracılığıyla. Ve sevgili Salih ikinci kızının adını da ilki gibi, açık etmeden, majüskül kullanmadan, dolaylı yoldan anar: Oza (s. 100). Şair, Andrey Voznesenski'nin uzun şiiri Oza'dan hareketle.

Güver Uçurumunda şiirinden bir üçlükle ayrılmam kitaptan: "*zamana secde ettim / yasladım başımı zeytine / incire, ilkçağın çıplak göğsüne*" (s. 96).

*

2006'da yayımlanan 4. kitap *Bahçeye Çıkmak*'ta 5 bölüm halinde sunulmuş 37 şiir var. Bölüm başlarında Tezer Özlü, Verlaine, Turgay Kantürk, Oruç Aruoba, Brecht'ten kısa alıntılar.

İlginç bir çakışma; bir önceki kitap Ev Hâli bölümüyle bitiyordu, bu da Bahçe'den önce, Ev bölümüyle başlıyor.

Üstelik daha önce de değinmiştik, şair evle sorunlu gibidir biraz. Genelde şair olmak, evle sorunlu olmak demektir; sevgili şairimizde bu az daha belirgindir, şairliğinin yanı sıra güzel kitap resimleri çizer, içkiyi, bohem hayatı sever. Burada, Kısa Mesafe şiirinin giriş üçlüğünde şöyle der: "*zor / hayata dahil olmak taşrada / eve dahil oldum ben de*" (s. 113).

Ama haksızlık da etmeyelim, Hüner şiiri Necatigil severleri bile kiskandıracak güzel bir oda (ev de değil, oda!) şiiri işte (s. 116).

Bahçe bölümündeki 9 şiirin 7'sinin başlığında "bahçe" sözcüğü geçer, birinin başlığı da bahçıvan; ancak bunlar sanki yaşanan, yaşanmakta olan hayatın değil, daha çok anılardaki bahçeler gibidir.

Masa Üstü Üç Şiir bölümündeki üç şiir de içkiyle ilgili: Kulüp (rakısı), Bacardi, Smirnoff (votka markası).

Dördüncü bölüm Üzengisiz Dokuz Şiir'de, atlarla ilgili 9 kısa şiirden sonra bir de Kırk başlıklı bir şiir var.

Üç şiirli son bölüm Nehir'e adını veren Nehir, kitabın en uzunca şiiri ve en güzellerinden biri. 40 dizelik son şiir Korku da, sadece k ile başlayan sözcüklerle yazılmış ve pek de bir kısıtlama hissedilmiyor.

*

35 şiirli 5. kitap, *Yüz Kitabı*, 2016'da çıkan toplu şiirler *Yer Dediğin Göğün İçinde*'de yer alır. Sözcük ekonomili tasavvufi havalı yalın şiirlerle başlayıp ilerleyen kitap, sonlara doğru yer yer şairin dostları bazı şairler çevresinde dönen sayıp dökmeli uzunca düzyazı şiirlerle devam eder.

"Yüz" de burada, bu kişiliklerle birlikte, şairin kendi özel kişiliğine, şairliğine, aşkılığına, bohemiğine, ressamlığına, geçmiş zamanlarına, aynadaki yeni yüzüne bir gönderme, belki de.

Yüz, bir de sayıdır ilk elde, bilindiği gibi.

Kitap, % işaretini (yüzde işaretini) başlık seçmiş kısa bir şiirle; bu şiir de espaslı yazılmış "r e p l i k a." ifadesiyle bitiyor. Replika, kısaca, daha çok sanat eserlerinde "kopya" demek. Bu kısa şiiri buraya alarak yorumu okuyuculara bırakıyorum:

%

*yarım bir adamım ben,
diğer yarım yakamda
yaprak yaprak bir leke.*

ansızın çıkıyorum gövdemden
r e p l i k a.

Hep aynı yerde aynı ilişkilerden bıkan, çevresini eskiten şiir kişinin mekânları arasına İstanbul semtleri katılır. "*İçine antalya girmemiş bir masal*" düşler, "aliğa", "mudanya" gibi "yeni bir kasaba"...

Kanlı Gezi, Roboski, Kobani olaylarına karşı hassasiyetler, eleştiriler sergilenir.

*

2018'de yayımlanan 6. kitap *Şiir Kısa Aşk Uzun*'da iki bölüm halinde sunulmuş 37 kısa şiir bulunur.

Şiir Kısa adlı ilk bölümdeki 31 şiir iyice kısa, 1-7 dizeli; Aşk Uzun başlıklı ikinci bölümdeki şiirler biraz uzunca, sadece sonucusu 30 dizeyi aşmakta.

Bir önceki kitap için belirttiğimiz ikili karakter, burada da minimize halde kendini göstermekte. Şair zaten baştan bu yana genellikle söz kadar susku da yer alsın istemekte belki de biraz şiirlerde.

İlk bölümün başında E. Hemingway'den "Satılık: Bebek ayakkabıları. Hiç giyilmemiş.;" ikinci bölümün başında "Kim ki güneşe sürekli bakıp durur / Siyah bir lekenin uçtuğunu görür" alıntıları var.

7 dizeli Defolu Hayat şiiri, eşyalarından kurtulan bir evi anlatır ve "*defolup gitti, evi eşya yapan ne varsa...*" (s. 13) dizesiyle sona erer..

Çeşitli şiirlerde şiirin "kısa", aşkın "uzun" olduğuna değinildikten sonra, Sadakat şiirinde, bir de, "*insan böyle işte, zaman gibi / aşkı da uzatıyor / ama şiir kısa, yani ömür:*" (s. 42) deniliyor.

Şiir insan ömrüyle eşleştirilirken, aşkın ömürden, anlam daralmasıyla hayattan daha uzun olduğu ifade ediliyor. Aşk anlatılara konu olacaktır belki, en azından birlikte ölünmediyse, kalan öleni anacak, anmasa da anımsayacaktır.

Şiirin aşk karşısında kaybettiği itibarı şair bir başka şiirinde fazlasıyla telafi ediyor bu arada. Nakşibendi şiirinden:

*Şiir dindir ey mümin!
Şiir im'dir, vardır elbet ritüelleri
Ve her şiir inmek için yeryüzüne
Bekler kendi peygamberini* (s. 43)

*

7. kitap 2016'da yayımlanan *Bahar Sözlüğü*, 48 parçadan oluşma bir doğa güzelleme. Salih Mercanoğlu içindeki kırsal-çobanlı, yaygın deyişle pastoral duyarlılığı, sonunda bu kitabıyla somutlaştırrı.

Daha ilk kitabının ikinci şiirinde "karanfil kokusu", "akşamsefaları" ifadeleriyle başlayan damar burada bir anlamda özel bir varlığa dönüşür.

Kitabın üzerinde yazan deneme, yanıltıcı bir adlandırma, edebiyatta deneme diye özel bir tür var; bunlarsa şiir kapsamına yakın kısa metinler. Metin-şiir demek, belki de en doğrusu.

Düzyazı-şiir dememe sebepimse, o türdeki örneklerin genelde anlatımcı ve biraz uzunca olması.

Şair de kitabını daha çok şiir olarak görüyor olmalı ki toplamın başına ve sonuna bildik birer şiir koymuş.

İlginç ki metin-şiirlerin 47'si tek sözcüklü, sadece biri iki sözcüklü: Geç Modernizm. Ki bu ifadenin orijinali de Postmodernizm zaten.

Florayı oluşturan ot, çalı, ağaç gibi tek, iki, ya da çok yıllık, çoğunluğu çiçekli, çeşitli bitkiler, bitkilerin bulunduğu yerler, atmosfer, bunlarla ilgili gözlemler genelde günlük havasında birinci tekil, bazen de öykü havasında 3. tekil anlatımla, Duras, Yves Simon, Fowles, Machado, Yahya Kemal, Necatigil, Süreya, Cioran, Baudelaire, Giono, Sevgi Soysal, Kieslowski, Hui-tsung, Orwell gibi şair yazar ve sanat insanlarına

değnilerek ya da bazen bunlarla hesaplaşılarak, ortaya konuyor.

Örnek okumadan, ayrılmayalım kitaptan:

ŞAİR

Dahası; süsen, venüs saçı, yilancık, yarpuzlar da vardı.

Her biri öbüründen haberdardı ve toprağın diliyle dinliyorlar, rüzgârın sesiyle konuşuyorlardı.

Ah şairim! Vakit kaldı mı rüzgâra, toprağa... Kendini okumaktan gayrı. (s. 15)

*

Salih Mercanoğlu'nun 2019'da yayımlanan 8. şiir kitabı *Nefes*'inde 3 bölüm halinde sunulmuş 51 şiir bulunuyor. Bütün şiirlerin başlığı tek sözcüklü. Üç Şiir adını taşıyan ilk bölümde 3, Yedi Şiir adını taşıyan ikinci bölümde 7 şiir varken, Kırk Şiir adını taşıyan son bölümde 40 değil, 41 şiir var: Hem 41 kere maşallah dedirtilmiş oluyor sanki bize, hem de belki sonuncu şiire kitabın bütünlüğü dışında bir özellik yükleniyor? Şairin geçirdiği kalp operasyonu sonrasındaki özel duygular.

İlk kitabına Alevi-Bektaşî cemlerinde müzik eşliğinde dönülen "Semah"lı bir ad veren şair, sekizinci şiir kitabına, semahı da anarak (s. 10), söz konusu tarikatın şiir alanındaki en belirgin türünün adını veriyor.

Nefes, Alevi-Bektaşî edebiyatında Sünnilerdeki ilahinin karşılığı olarak bilinir kabaca. Koşma'ya yakın bir tür olsa da tasavvufi ve tarikata ilişkin konuları yansımasıyla ondan biraz ayrılır. Burada bu durum söz konusu olmasa da.

Bölümlerin başlarında, Safevi devletinin kurucusu Şah İsmail'n, şiir dünyasındaki adıyla Şah Hatayi'nin, "*Bir derdim var bin dermana değişmem*" diye biten ünlü deyişinden ikilikler bulunuyor. İlk alıntıda da şairimizin soyadıyla küçük bir çakışma söz konusu; 'mercan': "*Yüküm lal-i gevher mercan saçarım / Bir derdim var bin dermana değişmem*".

Üç Şiir'deki şiirlerden ikisinin adlarının, şairin iki kızının adı, Oza ve Yağmur olması son derece anlamlı bence. Muhammet ve Ali değil! Gerçi ilerleyen sayfalarda "üç güzel addan, ondan geliriz" (s. 45) gibi bir dizeyi de okuruz ve bu adların dini çevrelerde zikredilen adlar olduğunu düşünürüz ya olsun. Sayfalar boyunca yer yer Alevi-Bektaşî kültürüne göndermeler olsa da, bu nefesler klasik nefesler değil; şair Salih Mercanoğlu'nun halk şiirinden, nefeslerden hareketle yazdığı şiirler bunlar.

Şairin Oza şiirinde kızına ilişkin duygularını yansıttığı şu güzel üçlüğü okumadan geçmeyelim:

"ne zaman büyüdün / ve uyudun bir başka şehirde / yüzündeki gülleri çekip kenara" (s. 9).

(Bu arada, leziz bir açık hava sofrasına rüzgârın getirip bıraktığı tozlu kuru bir yaprak gibi duran bir şeyden söz etme ihtiyacı duyuyorum; üzgünüm: Kâinat, dergâh, kâğıt, rüzgâr, âşık gibi sözcüklerdeki a'lar şapkasız yazılırken, kalp sözcüğünün kararlılıkla kâlp diye yazılıp durulması hiç de şık bir şey değil bence.)

Kitapta Şah Hatayi ve Haydar Ergülen, Voznesensk, Paul Celan, Sait Faik, Şah Kalender (Kalender Çelebi), Ahmet Haşim, Pir Sultan Abdal, Ahmet Arif, Szukalski, Rilke, Yunus, Bruno gibi şiir ve düşün-sanat insanlarına göndermeler, dokundurmalar söz konusu.

Kitap boyunca, diyelim hiç Kerbelâ adı geçmezken, onun günümüz Türkiye'sindeki uzantıları sayılabilecek Sivas, Çorum, Maraş, Sur, Robinski, Halepçe, Erbane'ye değiniliyor.

Anlıyoruz ki şairin derdi insan. İnsana ulaşmak. Bu pek kolay olmasa da.

Alıntılar: "*kaçacak yer yok insandan başka*" (s. 19), "*insan ulaşmıyor insana*" (s. 58), "*öyle sandım, meğer kimse beklemiyormuş kimseyi*" (s. 25).

→

AVLUDA BİRKAÇ SANİYE DURDUM ÖYLECE

Kanatlı kapıyı ittirip geç içeri
Dikkat et çamurlara, zamana sıçratırsın
Sırtını sıvazla hanımeli kokusunun, başka türlü olmaz
Bak, orda sana bakan çocuk sensin
Sessiz geç onu, durursan kaçırırsın uykusunu
Kırlangıcı gördün mü, tamam doğru yöndesin

At içindeki sapanları dikenlerin içine
Yürü yürü, fesleğeni çabuk geç, kasımpatını da
Az kalsın unuttuyordum
Besmele çekmiş miydin kanatlı kapıda
Olsun varsın, Tanrı uludur, Tanrı uludur

Kaldır kafanı kaleye bak şimdi, akordeon çalıyor
Kırlı bir çizme basıyor ellisine altmışına
Sen şiiri bekleme, arkadan gelir o usul usul
Dur, ateşleme topları, kılıçları bileyip bekle
Kamaların ışıltısında uyusun serçeler, suss

Dön geri, aynı yere gel, zerdalinin gölgesine
Uyandır ne kadar rüya varsa içinde
Sisleri sil, rüzgârı sakla, ıslık çal yağmura
Farkında mısın güllerde bir rıhtım kokusu var
Yürüt gemilerini dağlardan bulutlardan

Aç gözlerini artık, zaman sana bakıyor
Sana bakıyor balkondaki kumru, çatıdaki güneş
Kanatlı kapıdan kanatlan artık, çık ömrüne ömrüne.

Salih Mercanoğlu çözümü, insan olma acısının onarımını, dermanı; hurafelerde, folkorik inançlarda aramıyor. Kitabın özü-özeti bu. Belki 285 şiirden oluşma 8 kitaplık külliyyatın özü-özeti de.

Hayatın içine karışmaya, "*renkleri toprağın rahmine bırak / suyun yüzündeki harfleri, rakamları / uçleri, yedileri, kırkları / toprağın gönlüne*" (s. 61) dizelerini okuyarak hazırlanalım. Şairin yeni şiir kitaplarında görüşmeyi dileyerek...

Salih Mercanoğlu'nun Şiir Kitapları

Sevgi ile Semah (1991)
Yağmurun Elleri (1994)
Ara İstasyon (2004)
Bahçeye Çıkmak (2006)
Yüz Kitabı (2013) [Bu ilk 5 kitap topluca *Yer Dediğin Göğün İçinde*'de yer alıyor: Temren Yayınevi, İzmir, Temmuz 2016, 216 s.
Şiir Kısa Aşk Uzun, Kaos Çocuk Parkı Yayınları, Ankara, 2018, 48 s.
Bahar Sözlüğü, Temren Yayınevi, İzmir, Mart 2019, 60 s.
Nefes, Temren Yayınevi, İzmir, Eylül 2019, 64 s.

AYNI SUDA YUNDUĞUMUZ

Anne bir kardeş olduğumuzu hatırla
Saçlarını taratmak için sırtını döndüğünde bana

Ben çıkıp dut ağacını silkelordim
Sen masayı silerdin, temizlenirdi dünya

Gözünün daldığı yerden
Sana bakan bendim
Elim boş geldimse de
Sen aynı suda yunduğumuzu unutma

Bilmem selamımı aldın mı
Soramam, yadırgadın mı yerini
Süleyman değilim ki konuşayım kuşlarla

Zincir bileğini sıkınca
Yüzü asılmış rüzgârın
Yıkılmış dükkân
İçinde senin pazarlığın yapıldığında
İlkin hoş tutmuşlarsa da seni
İçlerine sinmemiş konukluğun
Kadıya şikâyet olmuş dolunay zamanı durgunluğun
Yaktığın ateşi izlerken ovada

İlk, kılıç şingirtuları gelir kulaklarına
Dalı yontarken dalgın
Ya da bir vazoyu sessiz boyasan da
Suyunu günlük verdiği çiçekler
Yerden taş toplayarak gelir sana

Şimdi, düşersen aklıma ilk kuyuya bakmak gelir
Yaktığın ateşin çitirtısı
Karışır yıldızlara
Sen anne bir kardeş olduğumuzu hatırla
Pazara götürürlerken zincir sıkarsa bileğini
Avcunda sıkı tut uğur getiren kolyeni
Ve saçların kesilirken ağlama

Peria KAYRA

TERBİYELİ TAVSİYE

her gece uykudan önce
koynuna bir kahkaha al

koyunları ağıla kapatmaya yetmiyorsa
korkma bi daha al, bu seni kötü yapmaz

kâbuslar cumhuriyetinde
koynuna alacağın en kabadayı kahkaha
sabahına ne belalın
hayatına ne tebelleş

ölümüne istesen olmaz

Erdoğan KUL

SİZİN ORDAN GEÇEN YÜKLERE BAKIŞ

dağılgan ve karışık saçlıdır hayat
dönüp hatırlandığında
onu ellerinle bulup
kalbinle yitirmişsindir

hangi evlerde büyüse
olmuş olduğu olacaktı
bütün uzgürlüğüyle
seni hiç bilmemek bilir

anlatır kıvrımlarıyla örtülerinde gerçeği
iki insan arasının yarattığı uğultu
ne bakımdan tasarlansa birbirini arıyordur
biraz yara biraz umut biraz tuz

duyup yaklaşıldığında cismine bürünecektir
bir kıynın bir kıydan ayrılması
her sabah

Muharrem SÖNMEZ

PETER PANDEMİ

-yüzyıl daha geçse unutulmayacak
yüzümüzde bıraktığı izi aptallığın-

ve birden girecek *londırada* bir paba
peter adında bir rüzgâr sörfçü
on yıldır dinginliğinden mustarip havanın
barmanle bir an göz göze geldi
dalgalanması gibi iki bardak biranın
evlere kadar dağıldı gece
ardında *peter* adında bir rüzgâr sörfçü
hayal ediyor saçlarının uçuşmasını
saçlarından bir fırtına kopsun isterdi
gerçeği saptıran her merdiven gibi
peter usulca yalnızlığa yükseldi
ağır ve sendeleyerek
eskiyen tirabzanlardan sanki bir esinti geldi
ama hepsi bir hezeyan
tam yüzyıldır durdukları gibi

ölüm birçok kez hatırlatır kendini
unutmaya cüretin kalmaz
uykunun götürdüğü yere kadar özgürlüğün
uyandığında o da kalmaz
kan içten içe bir tekrar ayını
kanındaki zamanı ölçmeliyiz dedi gecenin
peter alkollüken büyük laflar ederdi
sağ çıkmaktan korkardı önleyemeyeceği bir yıkımdan
korkmak evrimini tamamlamış bir hayvan
her müzeye onu görmeye giderdi
bir gün onu da kaldırdılar
şimdi kimse cesaret edemiyor korkmaya

bir ayak sesi bir acıya dönüşür mü
bir yatak bir tabuta
peter uyanmaya direndi her gün
o yüzüstü maskeyi en güzel o giyerdi...

Yücel ULU

HÜSEYİN PEKER

Bin kardeşten en hüznüslü
Ülker takım yıldızında doğma
İzmir’de oturan biri
Ama bütün yıldızlarla akraba

Belki de bir devşirme prensi
Rakım Elkutlu’yu görmüş Eşrefpaşa’da
Sonra nasılsa kırmış kalemini
Yemin etmiş şarkı yazmamaya

Reenkarnasyona inanmaz
Gerçek hayatta bittabi
Ama yüzyirmisekiz hayatının
En belalısı Cöntürk’le idi

Arka cebinde harita
Üstü şehirlerle dolu
Şair adları vermiş her birine
Yüzde ellisi İstanbullu

Bu, şairin Kadife Kale’nin
Son burcuna çıktığı gündü
Başının hemen üstünde
Bitmeyen bir gökyüzü göründü

Eli torbalı adam
Roman yazarken “bariton”
Şiir yazarken ise
Sesi “tenor” çıkıyor.

Kazım ŞAHİN

MERAK

yağmurdan önce düşen meraktım
bakındım kimse yok rehin olmanın sessizliği
anladım içimden geçince zaman
söylenmeyen söz bir kuyunun derinliği

yanlış atılan her adım
anlatım bozukluğu bir cümle
yalpaladım aklım bir buluttu
toprağın kokusuydu duyulan
çıplaktı yeryüzü
terse akan bir ırmaktı
her şeyi anımsatan tenhadaki şiir

insana sığındım yanıldım
taşlardan kadın heykelleri yaptım
geceye kaldım dadandım ağaç kovuklarına
sorular sordum kendime
kocaman bir gürlüydü dünya

yabancıydım yağmura ve kendime
uçurumlardaki uğultu kalbimde
kapandı pencereler evler düşler
birikmiş acılar üst üste
aşınıyor durmadan
dokundukça insan kendine

ASAP BOZUCU BİR YAZI

İsmail UYAROĞLU

Batsın böyle edebiyat ve edebiyat adamlığı! Ne kadar iğrençleşti bu 'âlem'!

İsterseniz okumayın bu yazıyı sevgili okuyucular. Çünkü edebiyatımızın ve edebiyat adamlarımızın(!) hal-i pür-melalini görünce, dönen dolapları, yapılan ahlaksızlıkları öğrenince asabınız bozulacak. Boşuna koymadım bu başlığı.

Önce kısa bir özet: Geçen yılın (2019) başında, benim *Toplu Şiirler*'in 3. baskısı yapıldı. Sonuna hiçbir yerde yayımlanmamış şiirlerden oluşan, yeni bir kitap ekledim: Tereke. Ve bu kitapla Attilâ İlhan Şiir Ödülü'ne katıldım. Ama kabul edilmemiş. (Sonuçlar açıklandıktan sonra, yeni öğreniyorum bunu.) Gerekeç toplu şiirler olması. Komedi! Toplu şiirlerle değil, ilk baskısı yapılan, yeni bir kitapla katılıyorum. Arka kapakta da yazıyor bu, yani kitabın ilk baskı olduğu, içeride de. Ayrıca kitapla birlikte gönderilen başvuru yazısında da belirtiliyor. Toplu şiirler, daha önce basılmış şiirlerin bir araya getirilmesidir ve elbette ödüllere katılamazlar. (Nitekim şartnamede de var böyle bir madde.) Ama ayrı bir kitap bu, ilk kez basılan, yeni bir kitap. Öyle oldukları için, önceki yıllarda başka ödüllere kabul edildiler böyle kitaplar, ediliyorlar. İçlerinde ödül alanlar da oldu. Biliniyor. Örneğin bu kitap da Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü'nü aldı bu yıl. Çünkü yeni bir kitap. Ama beyefendiler, özel bir muameleyle kitabı saf dışı bırakmak için görmezden geliyorlar bunu. Edebiyat ahlakıyla bağdaşmayacak şekilde, kasıtlı ve düşmanca davranıyorlar. Kimseye bir hesap verme gereğini de duymuyorlar. Öylesine de fütursuz ve rahatlar.

(Hiç hoşnut değilim böyle bir yazı yazıyor olmaktan. Bir ara "Boş ver İsmail, yakışmaz kaleminin yaşına, hiç sözünü etme, sineye çekip otur yapılan namussuzluğu" dedim ama yapanların yanına kâr kalacaktı o zaman yaptıkları. Kimsenin haberi olmayacaktı bundan. İçime sinmedi. Sonunda yazmaya karar verdim. Ama bu düşmanca davranışın nedenini, nedenlerini 'izah' etmezsem konu yeterince açıklığa kavuşmuş olmayacaktı. Bu da bazı ayrıntılara değinmeyi gerektiriyordu. Ancak o zaman anlaşılırdı işin aslı, altında ne yattığı. O nedenle, okurlardan özür dileyerek (biraz uzayacak çünkü yazı), bu zatların bana olan husumetlerini ve bunun nereden, nerelerden kaynaklandığını gösteren bir iki ayrıntıyı, anımı aktarmak istiyorum. Ahlaki-insani 'hususiyet'leri, içyüzleri görülmüş, daha iyi anlaşılacaktır böyle şeyleri yapacak 'vasıf' ta oldukları.)

Öncelikle şunu belirteyim, seçici kuruldaki iki kişiyi hiç tanımam (Ali Ural* ve Kerem Alışık**), bir kere bile karşılaşmışlığım yoktur. Onlarla ilgili değil bu söylediklerim. Fakat öbür üç kişiyi iyi tanırım, merhabamız yoktur ama nasıl biri olduklarını iyi bilirim. Makbul kişiler değillerdir benim gözümde, haklarında tek cümle bile kurmak istemem ama işte böyle durumlarda mecburen yazmak zorunda kalıyor insan.

Bunlardan biri (Adnan Özer), şiire ilk başladığı yıllarda yanaşı bana, ortama girebilmek, kendini adam yerine koydurabilmek için. Gerçekten adamdan sayıyorlardı, o zamanlar kültür-sanat çevresinin uğrak yeri olan Yazko'ya almıyorlardı örneğin, kovuyorlardı. Ben arka çıkıyor, koruyup kolluyor, içeriye alınmasını sağlıyordum. İyi hatırlar kendisi. Hatta yaranmak için şahsıma şiir yazmışlığı dahi vardır. Bunu söylediğinde umursayıp bakmadım bile, sevmem çünkü böyle dalkavuklukları. O zamanlar solcu olan, hatta bir parti tarafından -çırağların başkanı olarak- Küba'ya da gönderilen bu kişi, daha sonra çıkarımı orada gördüğü için dinci ideolojiye çark etti, oralardan nasiplenmeye başladı. Bunun üzerine

ilişkimi kestim, yanımdan uzaklaştırdım. (İşte bu yüzden düşman bana. Bir ara "E" adlı bir dergi çıkarıyorlardı bir arkadaşıyla birlikte. Arkadaşı, benimle ilgili bir dosya düzenlemeyi önermiş de kabul etmemiş bu, karşı çıkmış. Bizzat arkadaş söyledi.) Yeni ideolojisinde ekme kapısı aranırken, AKP iktidara gelince kapağı İBB'ye attı, orayla iş tutmaya başladı. Düzenlediği etkinlikler herkesin malumu. Kerameti kendinden menkul AKP'li çoluk çocuğu çağırarak, şair diye pazarlamaya çalıştı millete. Belediyenin -yani halkın- parasıyla gericiilerin çöplüğüne döndürdü sözde edebiyat etkinliklerini. Makbul adam olarak yandaş televizyonlara çıktı, programlara konuk oldu. Düpedüz Cumhuriyet düşmanlarının safında yer aldı.*** Ve asla ahlaklı davranmadı, şair onuruyla hareket etmedi. Küçük bir örnek: Edebiyat birikimleri, düzeyleri nedir diye görmek için, herkese açık bir toplantılarını izlemeye gittim bu gericilerin bir keresinde. 2014'te yayımlanmış şiir kitaplarını değerlendireceklerdi. Bu kişi de konuşmacıydı. (Ama benim orada olduğumu bilmiyordu.) Ülkü Tamer'in de kitabı çıkmıştı o yıl. Bir kişi bile sözünü etmedi. Kendi kısır çevrelerinde yazılanları sayıyorlardı yalnız. Ve sıkı durun, bu kişi de anmadı Ülkü Tamer'in adını. Düşünebiliyor musunuz, ne idüğü belirsiz gerici çömezleri şairden sayıyor, onlar üstüne konuşuyor ama Ülkü Tamer gibi birini, utanmadan, arlanmadan görmezden geliyor, yok sayıyordu. Şimdi şair namusu, onuru var denir mi bu kişide? Konuşurken bir ara da ne dedi, biliyor musunuz? Ünlü biriymiş, hem de şiire başladığı ilk yıllarda ünlenmiş. Vallahi de billahi de tallahi de böyle dedi. Pek eğlenceli değil mi?

Ama ben sıkıldım. Onun için burada kesiyorum bu zatın hikâyesini. Öbür zatlara gelince... Biri 'kocca profesör' (Tuğrul Tanyol) ama şiirle, sanatla ilişkisi onu bunu çekiştirmekten öteye geçmeyen çoluk çocuğun, -bütün bildikleri başkalarını ısırarak olan- kablolarla yuvalanmış internet b/itlerinin, edebiyat sineklerinin arasına karışmış, dedikodu yapıyor. "Sana ne, adamın hobisi belki bu, hem ilmimi geliştiriyor işte böylece, fena mı" denebilir. Tamam da aynı şeyi benim için de yapıyor. Nasıl olsa haberi olmaz diyerek utanmazca arkamdan laf ediyor. (Gerçekten de haberim olmuyor, ilgilenmiyorum çünkü bu tür şeylerle, arkadaşlar söylüyor da öyle 'muttali' oluyorum.) Bu da yanaşmaya çalışmıştı bana Yazko'ya gelip gidişlerinde, çömezken. Dergi yazıhanelerini dolaşmasıyla bilinir. Bunu da uzaklaştırmıştım yanımdan, hatta terslemiştim birkaç kere. (Benim için 'geçiniz' hükmündedir.) Oradan geliyor bana düşmanlığı, garezi.

Sonuncusuyla (Metin Celal) pek tanışıklığım yoktur. İlk kez bir dolmuşta tanıdım kendilerini. Ama tam 'tanıdım'. Nasıl kara bir yüreğe sahipmiş meğer... Turgut Uyar'ın Teşvikiye'deki cenaze töreninden dönüyoruz. Ben ortada oturuyorum ve Turgut Abi'nin ölümüyle allak bullağım. Bu da sağımda oturuyormuş, farkında değilim. Zaten tanımıyorum da. (Ama o beni tanıyormuş ve nefretle, kinle doluymuş içi. Nedense? Bir yerden benim bilmediğim bir kuyruk acısı mı vardı, kim bilir?) Bir ara, mezara kadar niye gitmedim diye suçladım kendimi ve inip gitmeye karar verdim. Dolmuş sağa yanaştı, bundan inmek için müsaade istedim. Ters ters "Öbür taraftan in" dedi. "Allah Allah" dedim, "bu dengersiz de kim böyle?" Öbür taraf yol ve vızır vızır arabalar geçiyor, tehlikeli. Ayrıca niye bu taraf değil de öbür taraf? Soldan değil, sağdan inilir; bütün 'insan'lar bunu bilir ve kibarca (kibarca değilse bile kural gereği) yol verir. Düşünün, nasıl bir kin, nasıl bir nefret... Ve nasıl bir yürek karalığı. Az önce sevgili bir büyüğümüzü yolcu etmişiz, aynı törenden dönüyoruz; bu acının ağırlığıyla, ağırbaşlılığıyla davranır insan. Ama öyle değil, aynı çevrenin insanı olarak bir 'yakın'ını kaybetmenin üzüntüsüyle, ölüm acısıyla yanacağı yerde, cami avlusundan çıkar çıkmaz her şeyi unutmuş, kinle, nefretle yanyan adam. Ve bu, sözde bir gönül insanı, yazar(!). Daha sonra sürüp gitti bu düşmanlığı. Örneğin yılın öne çıkan

on şiir kitabını (on beş miydi yoksa) sayarken, o yıl ödül kazanmış kitabımı görmezlikten geldi, adını bile anmadı. Anlayın artık düşmanlığı... Daha sıcak sıcak, fırından yeni çıkmış bir başka 'husumet' örneği: Ödül haberleri veren bir blog varmış internette, rastlantı sonucu gördüm; burada yazdığı yazılarda ödüllere ilgili her türlü haberi, bilgiyi verirken, benim bu yıl -onların ödüle kabul etmedikleri kitapla- Ceyhan Atuf Kansu Ödülü'nü kazandığımı es geçmiş, bu konuda tek kelime etmemiş, daha öncekilerde yaptığı gibi görmezden gelmiş. Başkaları görmüş ama o görmemiş... Falan filan... Küçük şeyler bunlar ama kişinin karakterini yansıtır. Yazar namusuna sahip, dürüst biri olup olmadığını gösterir. Böyle basitliklere tevessül edecek kadar alçılır mı insan?****

Niye yazdım bütün bunları? Başta da söylediğim gibi kitabımı ödül dışı bırakmalarının nedenini, niçinini kanıtlarıyla anlatıp açıklayabilmek; bu düşmanca tavrın altında ne/neler yattığını gösterebilmek için. Ve bu kastı işleyenlerin, böyle haksızlıklara, adaletsizliklere 'müsaite' tabiatla kişiler olduklarını gözler önüne serebilmek için. (Bu arada 'teferruat'a girmek zorunda kaldım, bunun için yeniden özür dilerim. Ama konunun temelinde, temel 'çukur'unda ne olduğunu açıklığa kavuşturmak bakımından gerekliydi bu ayrıntılar.) Çete bunlar. 80'lerde oluşmuş çete. İsim isim herkes biliyor bunları. Ahab çavuş ilişkisiyle birbirini kollayarak zuhur ettiler. Ve hâlâ sürdürüyorlar biraderliği.**** A. Ö. gibi bir kişinin ne işi var mesela Attilâ İlhan Şiir Ödülü'nün jürisinde? 'Başkan' ahabı ayarladı çünkü, o aldı. (Öbür kişi de aynı ahab ilişkisiyle girdi.)

"Aranızın bozuk olmasına rağmen niye katıldın ödüle" denebilir. Ben şuna inanırım: Bir yazar, bir şair için edebiyat namusu, ahlakı her şeyin üstündedir. Bütün ilişkilerin, kişisel bütün duyguların, kızgınlıkların, kırgınlıkların, kinlerin. Kanlı bıçaklı da olsan, bir başka yazarın, şairin hakkını yememelisin; duygularından soyunup adalet ve asalet üzere hareket etmeli, dürüst davranmalısın. Yalnız edebiyata değil, emeğe saygı da bunu gerektirir. Buna inandığım için katıldım. Çok mu saflık etmişim böyle düşünmekle? Öyle görünüyor. Bu arada bir ekleme yapmak isterim: Ödülü kazanamamışım da onun için yazıyordum bunları diyebilirler bu nane yiyecekler, konuyu çarpıtmak için. Son zamanların yaygın deyimiyse, insan aklıyla alay etmek olur bu, insanları aptal yerine koymak olur. Çünkü ödüle kabul edilip görülmemiş kitabın üstünde, kapağı bile açılmamış, daha başından ödül dışı tutulmuş. Kabul edilip ödül verilmeseydi böyle düşünülebilirdi. 'Maruz kaldığım' kasıtlı, düşmanca davranışı ve bunun nedenlerini, nereden kaynaklandığını açıklıyorum ben burada. Yaptığım bu.

Bitirirken bir çift lafım da Doğan Hızlan'a olacak. "Attilâ İlhan Edebiyat Ödülleri Seçici Kurul Onursal Başkanı" olduğu için. Pek anlaşılacak da severim kendisini. Benim asla beceremediğim, dünyanın sağa sola yalpalayarak, gıcırdayarak dönüşü karşısındaki tasesizliğini, rahatlığını, hiçbir şeyi dert etmeyi severim. Ama bu, doğruları, inandıklarımı söylememe engel değil. Benim için şöyle demişti bir yazısında: "Bir aralık dergi yapraklarında görünmeyen bazı şairleri özlerim. Kişisel antolojim eksik kalır. Bunlardan biri de İsmail Uyaroğlu'ydü. Yeni kitabı Lanettayın Bir Şair'i şiir coşkusuyla karşıladım. İyi şiirden anlayanlar bu kitabı mutlaka okuyacaklardır." Bu kıvandırıcı sözler, doğru bildiğimi söylemekten alıkoymayacak beni, kusura bakmasın. Bu nasıl başkanlık Doğan Hızlan? Sadece bir unvanın mı ibaret oradaki varlığı? Olan bitene bakmaz, yapılan yanlışlara, haksızlıklara, adaletsizliklere müdahale etmez misin? Bu ilk baskısı yapılan, yeni kitabın ödüle kabul edilmemesi doğru mu sence? Bir ara, bir yazar dostu "Hakkı yenmiş bir şairdir İsmail Uyaroğlu" gibisinden bir şey demişsin. İşte böyle böyle yeniyor hak! Bu 'hata'yla filan açıklanamayacak kastın bedeli nasıl ödenecek Doğan Hızlan? Türkiye'deki bütün adaletsizlikler,

keyfilikler gibi görmezden gelinip geçirilecek mi, yoksa sanatın, edebiyatın onuruna sahip çıkıp gereken mi yapılacak? Gereken ne mi? "Onursal" davranıp ya sen istifa edeceksin Doğan Hızlan ya da bu üyelerin istifalarını sağlayıp seçici kurulun yenilenmesinin önünü açacaksın. Papyonu yalnız şıklık olsun diye değil, asaletin simgesi olarak da takıyorsan bunu yapmalısın.

*Bu yazıyı yazarken, merak edip internetten baktım. Arabistan Muhammed bin Suud Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunuymuş. Türkiye Yazarlar Birliği üyesiymiş, bu örgütün bir ara İstanbul şube başkanlığını da yapmış. Bunları okuyunca "bu kişinin Attilâ İlhan adına konmuş bir ödülün jürisinde ne işi var" diye düşünmeden edemiyor insan.

**Ailenin temsilcisi Kerem Alışık'a, dostça bir uyarıda bulunmak isterim. Bunlara güven olmaz, her türlü adaletsizliği yapabilirler, rahatça eş dost kayırıp hak yiyebilirler; umurlarında değildir dürüstlük. Onun için dizginleri onlara bırakma, denetle. Attilâ dayın kulağını çekerdi yaşamış olsaydı, "nasıl böyle bir şey yaparsınız" diye.

***Böyle bir kişiye, Dağlarca Şiir Ödülü verildi 2016'da. 'İlerici', hatta bazıları 'sosyalist' jüri üyeleri tarafından. (Ondan bir yıl önce de Ömer Erdem'e verildi aynı ödül. O da AKP iktidarınca TRT 2 televizyonundaki kültür-edebiyat programlarının başına getirilmiş ve gericiliğe hizmet etmiş bir kişidir. Eskiden *Yeni Şafak* gazetesinde yazardı, şimdi de Karar gazetesinde yazıyor.) Sormazlar mı adama, o jürilerde yer alanlara: Siz nasıl şairsiniz, yazarsınız? Hadi şairsiniz, yazarsınız da, nasıl aydınısınız? Cumhuriyet ve demokrasi düşmanlarıyla aynı cepheye yer almış, gericiliğin, karanlığın yanında saf tutmuş kişilere, Dağlarca'nın adını taşıyan ödülü nasıl verir insan 'aydın'sa? Dağlarca duymasın, mezarından kalkıp sopayla kovalar sizi. (Yanlış anlaşılmasın, ödüllere katılmış da onun için söylüyor değilim bunları; hayır, hiçbirine katılmadım.)

****Şiir yazmaya da hevesli bu arkadaş. Birkaç kitap da çıkarmış. Herkes şiir yazabilir tabii, kimse karışamaz, atış serbest. Bir ikisini okudum internetten, pek bi hoş, gülümsetiyor insanı. Allah yolunu açık etsin. Yazmak için heves yeter de değerlendirmek için anlamak gerek. Yazdıkları, şiirden anlamadığını gösteriyor arkadaşım. Bu kişiler, orda burda şiir değerlendirmeye kalkıyorlar, hem de jüriye seçiliyorlar, hem de 'başkan' oluyorlar. Benim güzel memleketim!

*****Her yerde aynı çete yapılanması, aynı 'teşkilat'lanmalar egemen. Oralarda da başka ilişkilerle yürüyor işler. Kurulan ortaklıklarda başka dolaplar döndürülüyor. Edebiyat bu ilişkilere indirgendi yazık ki, her şeye çete ahlakı egemen oldu, biraderlik, ahablık bağı bütün değerlerin önüne geçti... Her şey çürüdü. Bataklıkta döndü edebiyatın o eski, soylu, güzel bahçesi. Ve kimsenin sesi çıkmıyor bu çürümüşlük, kokuşmuşluk karşısında. Herkes dilsiz. Göreceksiniz, burada yazılan, sergilenen bütün bu yanlışlar, rezaletler de aynı umursamazlıkla, sessizlikle karşılanacak. Kimse rahatsız olup tek kelime etmeyecek: Tıss! Eleştirilerin muhatapları da bildiklerini okumaya, keyfiliklerine aynı pervasızlıkla devam edecekler. Büyük bir pişkinlikle, hiçbir şey olmamış gibi 'piyasa'da salınmaya, boy göstermeye de. Utanıp yüzleri kızarmayacak. Türkiye'de bir 'yüzsüzlük' kültürü oluştu çünkü.

SEKİZ YAK KANI

Hüseyin ALEMDAR

I / Şiir ve Mutsuzluk

Şiir, ufak tefek mutsuzluklarla yazılır; sonrası daha bir mutsuzluk, hep mutsuzluk. İki kutsal şeyi benim için olsun anla; şiiri ve Yaradan'ı Zülâl. Sonra büsbütün sus, ağlama!

Şiir de aşk gibi büyük ve geniş zamanlar ister, istiyor. Büyük, geniş, modern, postmodern zamanlar. Vakt-i zaman, o zaman. Şiirdeki zaman, ân ve kadran.

Şiir ki kalbin ışığı, kan ve kına ışığı, orda.

Şiir; gül ve karanfil tartımı yeryüzü ekseninde, gökyüzü gönderinde. Yer ile göğün göz ve pergelle çizilmiş karanfil ve gül görgüsü, şık döngü. Dingin, yırtıcı, masum.

Şiir ki düşünceden/imgeye, imgeden/düşünceye ç/evrile d/evrile büyür, unutma.

Zamanın saatını kalbinle ve sözcüklerle kur. Salise, saniye ve dakikalarda ara şiirin kaldırıcı olan imgeyi; metaforik bir söyleyişe yaslan daima, şiiriyet orda!

Değil mi ki şair; terki bilendir ve terk edilmek zorunda. Bundandır ki; şiir, ontik-nevrotik ilişkiden doğar salise salise, saniye saniye, dakika dakika; zamanın tik taklarıyla ontolojik bir kimliğe bürünür. Sahi, saat kaç!

Şiir ki, heyhat, kirlenen bütün renkler arasında hâlâ birinci. İlk beyaz çünkü o; kundakla kefen arasında.

Harfler ve sözcükler mezhebinde, şiir; t/uzaksız düğüm unutma!

Tohumsuz ve rahimsiz doğdum bir kez daha, şiir sayesinde: Yeniden ışık, çokça karanlık. Her şey bir oluş ve kaza dinamiği içinde döner varlıktan hiçliğe, hiçlikten varlığa; şiir de öyle. Şiir ki, hep bir iç uzak/uç uzak, unufak!

Tin ve metafizik, ten ve ışık sayesinde ins/ân ve pürüpakım aranzda.

Her şey burada ve ötede: İçimden zaman akıyor, önümden ve yanımdan panik atak ve ân'

k

si

yete!--

Şiiri aramaktan vazgeçemedim, geçmem de! Değil mi ki bir şairin genç ve diri kalması kanındaki can suyu mürekkepten, dahası her şiir bir yak kanı. Değil mi ki şiir; günahla sevabın ruhta ve kâğıtta buluşması; kandaki dem, günahkâr nem. İyi ki yirmi birimden beri şairim ve gencim; iyi ki henüz yazmadığım şiirler çok, bitmemiş şiirlerim az. Şiir, hele ki *Genç Şiir* bir yerde sadaka gibi bir şey. Öyle bir anlamlı sadaka ki, sevinci de korkusu da iç içe: Her şiir, zamanında sunulmalı ve zamanda kaybolmamalı; işte genç şair bu iki korkulu sevinci iç içe yaşar. Her genç şair kendi içinde yığınla sorun yaşar ve her çıkmaz bir güzellik gibi dursa da şair için bütün bunlar zor aşılır sorunlar yumağıdır. Bütün bunlara dergi ve yayınevlerindeki editoryal sorunlar da eklenince, şiirin sorunları hiç bitmez, bitmez de. Hele genç şiir ve genç şair için bu sorunlar yumağı kim bilir kendi içinde kaç ilmek, kaç düğüm? Her şeye rağmen Fazıl Hüsnü Dağlarca, İlhan Berk, Cemal Süreya, Sezai Karakoç gibi şairleri *genç şiir* ve *yak kanı* tilsiminde tanımış ve şiar edinmiş her genç şair bütün sorunları çözer; hatta şiirin poetik sorunlarını bile. Değil mi ki *Seviştilerken* orda, *Güzel Irmak* orda, *Şapkam Dolu Çiçekle* orda, *Hızırda Kırk Saat*, *Opera* orda! Şiir hem orda hem burda, korkma!

II / Bana Ramen Korma!

Şiir diyor ki bana: Her gece siyah değildir, benim nârim beyazdaki mavi, mavideki siyah!

Aşk diyor ki bana: Kanatlarım da yansa menzil ve uçma bilgim olmasa çoktan kül olurum!

Şair diyor ki bana: Düşü gerçek, hevesi hayat yaptıkça diri kalacağım! Hâlâ çok gençsin, unutma! Şiir, aşk ve metafizik sayesinde. Orda çocuklara gökyüzü okutulmaz, orda Aşk ve Ölüm birer ders. Ey genç şair! Şiir dilin ve aklın hafızasıdır, unutma!

Ölüm diyor ki bana [Aşlında hiçbir şey demiyor!]: İştahlı ve ısrarcı ol, bana rağmen korkma! [Artık öl'm guru/r defterimde].

Şiir ve din konusunda, yedinin lütfü sekizin günahı kendinden başka kimseye güvenme! Varsın dergiler, yayınevleri yeni ve özgün saydığın şiirleri *tefrika* etmesinler. Sen genç kaldığın sürece kendinden başkasını tevkif ve tehdit etme. Sen kaybetse de genç şiir mutlaka kazanır, unutma!

III / H'çlik Parantezi

Sahi, sadece şiir dirilebilir ölü dillerin yatağında. Şiir ki en deli dölüyağı sonsuzluğun. Aşk ile Ölüm'ün soyağacındaki ilk kızoğlan; hangi abazan dağ(l)a yatsa hangi cünüp deltaya boylu boyunca uzansa kızoğlankız. Dante'den Attilâ İlhan'a, *Yeni Hayat*'tan *Sisler Bulvarı*'na dünyevî tensel ve tinsel ışık. Şiir ki, dünya kuruldu kurulalı başka bir günün ışığı; dündeki yarın, yarındaki dün.

Ey genç şair! Şiir, yarındaki dün işte: Ne yapsak köz olur da küle dönüşmez şiirin kemikleri, çayda çıra sözcükler. Diren ve direndikçe diri kal. En sıkıntılı ân'larında bile, *Ot Hızı*, yavaşa, acele et; hakiki şiir, orda!

Şiir ki, dilin değil kalbin sürçmesiyle başlar. Göz, kalp ve dil enfes üç duyum, üç sürçme.

Düzyazının aklıyla şiir tanımı yapılmaz, unutma!

IV / Işık-Gölge Oyunu

Düş ve sevinç, haz ve şiir: Gözlerin kalbine açılan iki derin loca, her ikisi de şiirin ve günahın senin, az önce dedim hep derim: Şiir, yedideki sekiz, unutma! İkinin yedi ve sekizde büyüttüğü ışık-gölge oyunu, şiirmetraj trapez. Işık söner, gölge kaybolursa beni imgeme öldürme n'olur! Dilim lâl ve kalbim kimsesiz benim. Sahi, şiirle sinemanın akrabalığından geliyorum: Peliküldeki hayatlarla, kâğıtlardaki lâl acıların birazı ben, birazı benim. Genç şiir olur da genç şair olunmaz, unutma. Işık-gölge, ses-ime saklambacında usta şairler bile yer yer acemi unutma! Türkçenin gözü, kalbi, dudakları olan şairler bile. Olsun, acemilik her zaman güzeldir.

V / Şiir de Şair de Hep Yaralı

Şair; görür, duyar, tadar, dokunur, anlar. Beş duyunun en güçlü duyumu ve doyumudur şiir. Duyum ve doyum ki yedideki sekiz hazzı; gördükçe, duydukça, tattıkça, dokundukça, anladıkça şair şiirin daha iyisine çalışır. Şairben hep hasta ve haz düşkünüdür ya, sarkaçlı şiir parantezini hiç kapamamacasına hep şiire çalışır. Ki ey şairi, sen de şiiri söze dönüştür, sözcükleri imgele; flashback'leri ve metaforlarını döndür ki yıllar seni/bizi anlatsın. İnsan sis sekansı kendi içinde çoğalan yalnızlık lunaparkıdır, unutma! Belki de hâlâ kalbi kırık ve canları sıkın Edip Cansever'den Cahit Zarıfıglu'na, Turgut Uyar'dan İlhami Çiçek'e aradığın, dönüp dolaşıp bulacağın şairler orda, yanı başında. Şiir aramaktır çoğun, ara bul, gayrek biraz.

Şaire değil şiire sor: Herkes yaşadığını ölür, yarım ağız yara kalp, şiirde.

Şiir de şair de hep yaralı. Yok/tur Aşk'tan başka hiç kimse! Herkes şiiri ve tarihi bildiğini sanır. Ah, herkes bilmez oysa, şiirin tarih bilinciyle yazıldığını. Hokka yutkundurur, kül ve mürekkep boğar, geri dönüşler hep acıtır.

VI / Çokşimdi!

AH KEŞKE

Örümcekler doğursaydı beni
Eski kâgir bir evin odacığında
Acılarımı örerdim dantel dantel
Ne sıla yakardı yüreğimi ne gurbet
Dört yol ağzında kalmazdım böyle
Sorular ormanında pusulasız pusatsız
Engerekler dil çıkarmazdı bana
Yaban otlarına da aldanmazdım

Kurbağalar doğuraydı beni
Uzak bir köyün bataklığında
Bir nesne için yırtınırdım belki
Ay ışığında kalbim bu kadar ezilmezdi
Bulamasaydım eğer yakarışlarıma karşılık
Yaşar giderdim öylece kir tutmaz bedenimle
Çakalların sesi ürkütmez ayaz üşütmezdi beni
Ne saadet sinekler de bulandırmazdı midemi

Fesleğenler doğursaymış beni
Uzak bir bahçenin en ücra köşesinde
Dağıttırdım umudumu rayihalarla
Ne keder yıkardı beni ne hüznün
Ağlayıp durmazdım pencere önlerinde
Acı yakmaz utanç kara çalmazdı yüzüme
Aynalar hakir görmezdi beni
Çocukluk düşlerime de kâbuslar çökmezdi

Kâğıttaki bu ses ne benim ne başka bir şairin; yedideki günah/kâr sesi konuştum ve sustum işte. Pelikülde ya da kâğıtta, bir yanı susmaklı olsa da ses sestir unutma; kaldı ki şiir de sestir. Sözdizimiyle imge, metaforla aura seste tokalaşır; şairler olmasa, sözcüklerden yapılmı çokdinli bir dünya nasıl kurulur ki!? Yanık imlâ dilimi kendim ısırırım, *çokşimdi!*

7 / Çocuk ve Allah Sevabı

Ses mi dedim! Şiir ve sekizinci günah bu olsa gerek: Bunca arayış, yüzlerce biçem ve biçimsel deneyim ve arayışa rağmen neden hâlâ şiirimiz eril ses, eril söylem; kâğıtta ve pelikülde bile eril seslendirme! Ve neden, 'ne çok kadın ne az şair!' Türkçe şiirde hani üç şiirden biri kadındı? Fermuarını ayakta aralmasına rağmen neden şair kadınlar hâlâ birer ıska, birer ihmal, birer kan yara? Gülten Akın'dan Emel Güz'e, Türkân İldeniz'den Bengü Özsoy'a, Lâle Müldür'den Serap Aslı Araklı'ya şair kadınlara İlhan Berk sevabı dar alev bir yaşamaşk imgesiyle gitmeli. Modern Türk şiiri biraz da şair kadınlar sorunsalı. Sen sen ol, genç şiir adına şiire cinsiyet yükleme; unutma, şiir, doğası gereği, yaradılışı itibariyle eril olduğu kadar dişil, dişil olduğu kadar da erildir. Sadece şiiri arama, şiiri ararken günahı ve sevabı da ara; bütün aradıkların *Çocuk ve Allah* sevabı, orda!

∞ / Her Şiir Bir Nefes!

Ey genç şair! Şiir, sözcüklerle ve imgelerle bulunan/örülen zaman, nefes ve nefis işte; tıpkı senin gençliğinin gibi. Her şey orda ve iştahlı bir sonsuz. Her şiir bir nefes unutma, nefesin yettikçe şiir de mecrası da senin. Yeter ki sabır, bugün değilse yarın. Yeter ki küsme, aksine bilen, diren. Kendine iyi bak!

Gebze (Yokilçe), 11 Ekim 2020

MEMLEKETİMDEN
İSYAN MANZARALARI - LXXIII

UNKAPANI – LALELİ KAYITLARI
(19.11.2017, 11:45-12:45)

“istifade ediyorlar benden
hemen hepsi, şu an...

Hassan... Hassan...
hadi'lan Hassan!...

mesai yapılacaksa eğer,
her cumartesi beşten sonra...

dilim damağımda inan
yemiyorum günde on lira...

önümüz kış, al
sıcak tutar yün astarı...

ya laf çıkarsa orada
Rıza Abi'den dolayı?...

on dört çuval mal...
çıkılır mı işin içinden...

üç kâğıtçılarından Galata Köprüsü'nün...
belli en eskilerinden...

Aceleye dahildir
dilimdeki karacümle

İşte burası Laleli oluyor
anne.”

YENİLGİLER TARİHİ

Kalan kalsın kaldığıma şahit
Her kim ise gelsin ben gittim oralardan
Yollardan çare bekledimse boşuna
Sıyrılmadı boynumdan bıçak yüklü kervanlar.

İşte ben hep bunları dedimse boşuna
Bedbin kadınlara yazgılıydı genç ömrüm
Dudaklarına rahim süren bayat adamlardan öğrendimse de nafiye
Anladım, kahırmış bunca çaba.

Dizlerimde uyuttum dağların ağrıyan sesini
Geceyi sarkıttım kanayan tırnaklarıma
Balçıklı aynalarda kovalarken kanla yüklü yüzümü
Kara bir irin akıyor artık mutluluğumdan!

Sevil AVŞAR

Şu anda varolan tüketici ordusuyla yetinemeyen tarihin en acımasız çete mensuplarının kararlarıyla yönetiliyor dünya. Çin'e başrol verilmiş; dev şirketlerle sermayenin coğrafi haritası çizilmiştir. Dünya devleri, aralarında kıyasıya bir fark varmış gibi gösterecekler de amaçları ortaktır: Dünya ticaretine yön vererek en büyük payı kapabilmek.

Bilindiği gibi üretim araçlarının değişmesi ekonomiyi, siyaseti sonuç itibariyle tüm toplumu etkileyecektir. Tarım araçlarının, özellikle ağır sabanın icadıyla Avrupa'da feodal düzene geçilmiş ve toplumdaki kişiler senyör ve serf olarak ikiye ayrılmışlardır. Tarımın yarattığı bolluk sayesinde şövalyeler feodal düzenin yıllarca sürmesini sağlamıştır. Buharlı makinelerin icadıyla Sanayi Devrimi gerçekleşmiş; toplum bu defa burjuva ve işçi sınıfı olarak ikiye bölünmüş; kapitalizm emperyalist bir hüviyete bürünerek dünyaya hâkim olmuştur.

Malum olduğu üzere devrimlerde akacak kan damarda durmaz; binlerce kişi ölür. Toplum büyük bir sarsıntının ardından durur. Bakarız ki yeni bir dönem gelmiş; yeni sınıflar oluşmuş; üretim araçlarının değişmesiyle servet sahibi olanlar yine iktidarı ele geçirmişlerdir.

20. yüzyılın sonu ve 21. yüzyılın başlarından itibaren, soyut bir anlam taşıyan bilgi de sermayedir artık ve bilgisayar temel üretim aracıdır. Üretim araçlarının değişmesiyle yapılan devrimlerin sonuncusu Enformasyon Devrimidir. Kısa bir zaman sonra yapay zekâ marifetiyle insan üretim zincirinden çıkarılacaktır.

Dünya öyle bir hızla dönüyor ki onu anlamaya, açıklamaya imkân bulamıyoruz. Soyut mal, soyut sermaye girmişti bilgi dağarcığımızı.

Yeni teknolojiyi hayatımıza sokan bilgisayarlar hem üretim hem tüketim aracıdır. Uzun süredir üretilen teknoloji harikası cihazların en kısa zamanda tüketilmesi yenilerinin üretilmesi gerekiyordu ki sermaye maksimum kârı yakalayabilirdi. Çark durmamalıydı. Durumun tahayyül edilemez boyutlara varmasıyla teknolojiyi kullanamayanların ayak altından çekilmelerinin şart olduğu anlaşıldı. Teknoloji müşterilerinin hızla çoğalmasını mümkün kılan bir sürece girildi. Tarihte ilk defa üreticilerin değil tüketicilerin başrol aldığı bir devrim gerçekleştiriliyor. Şimdi serf ya da işçi değil tüketici sömürülecek.

Teknoloji baronları cihazların hızla tüketilmesi için Çin'le anlaşmaya vararak Korona virtüsünü devreye soktu. En çok teknoloji tüketicisi olmayan yaşlı nüfus ölüyordu. İnsanlar evlerinde hapis edildiler. Bütün sektörler müthiş bir ekonomik krize girdi. Okullar kapatıldı... Teknoloji müşterisi olabilecek kişiler tüketici olmaları için hazırlandı. Home Office metoduyla daha çok insanın evde çalışması mümkün hale getirildi. Bu da daha çok bilgisayar satışı demekti. Okullar kapanınca milyonlarca öğrenci online eğitime başladı. Birden fazla çocuğu olan aileler iki, üç, hatta dört telefon, tablet veya bilgisayar almak zorunda kaldı.

Şimdi fabrikalar, okullar değil hastaneler dolup taşıyor. Cinayet romanlarının değişmez önermesi "Cinayet en çok kime yaradıysa katil odur" anlayışıyla bakarsak teknolojik cihaz üreticilerinin fahiş kârlar elde ettiği bir tablo çıkar

DANS

ölüm
seni doğurdum ana rahminde
celladımın
ipini ben çekeceğim
günü geldiğinde

ölüm
sevdanın yollarında yürüyoruz
gözlerde ateş
damarda kan
ateşi kanla söndürüyoruz

ölüm
özgürlüğüm tutsak değil
kapıyı açıp aynamın girebilirsin
adımların hep ileriye dönük
ay ışığında güneşlenirsin

ölüm
biz ikimiz
kendini arayan bir dünyanın
yarım kalmış bir gezintisiyiz
rüzgâra karşı
rüzgârla bir sürüklenenleriz
biz ikimiz

ölüm
yaşadıkça
esirimsin

karşımıza. Pazarda satılan teknoloji harikalarının hem sayısı hem bedeli çok yükselmiştir bu sürecin sonunda.

Pandeminin tesadüfen değil, tasarlanarak gündeme getirildiğini söyleyebiliriz. Tüm sektörlerde online çalışmanın kaçınılmaz olduğu yeni bir dünyaya uyandık küresel salgınla birlikte.

Soyut ya da somut sermayeyi devletlerin yönetim biçimi ilgilendirmez. Maksimum kâr nasıl ve nerede elde edilecekse ona bakar çete mensupları. Bu bilgiye dayanarak olguya baktığımızda yeni ortak; yeni yükselen güç Çin'dir artık. Patronların teknoloji harikası cihazlarının neredeyse tamamı Çin'de üretilmektedir. Bu nedenle Çin çetenin doğal müttefikidir. Bilişim teknolojisinin gerektirdiği cihazlar siber hızla üretilip siber hızla pazarlanmaktadır.

Çocuklarımızın yaşayacağı dünya böyle vahşi, böyle edepsiz olmamalı. Son umudumuz ömrümüz bitmeden bu barbar düzene dur diyecek yeni bir devrim beklemek... Ne zamana kadar?

ARABESK BAHÇELER

Orhan Koçak için

Her şey çabuk unutulur buralarda.
Uzun, ama adsız biter ovaların kekeme tarihi.
Bir yılki atının kör menzili olur ömrümüz
Kurdun kuşun ağzında, tanrısız ve korkak.
Sonrası, arabesk bahçelerde bir oturak cumhuriyetidir!
Toz, ter, pasaklı bir güneş ve suikast...
Kurdun dışındaki kan kusar sırtımızdaki darağacını.
Yerli ve derin odalarda, yeni barbar

Durmadan aklıma geliyor. Tanrının da tıpkı bizim gibi
yalnızlık
Çektiği, durmadan... İnsan, çünkü haramilerin ganimetiyle
Tanrının eksik toplamıdır. Yarının yenilmiş umudu. Ve her
şey
Orada bitmez işte. Unutulur ama bitmez. Zamandan,
insandan, seslerden dışarı çıkan bir sınır kalır hep. Ekmeğin
ve silahların tarihinden dışarı çıkan bir dışarı... - hazır mıyız
ödeşmeye?-

Dersinizi iyi çalışın arkadaşlar!
Yeni ödevimiz, cehennemi kurtarmak.
-Camiyle, bayrak arasında çıldıran-
Savaştan ve ganimetten
Açlıktan ve Noel babanın lütfundan.

İyi bir bahaneye hazırlanın önce!
Sonrası, hünerimiz olmaktan çıkacaktır.
Zalim kaptanların imanı
Erkek kubbelerin ayin terbiyesi
Ve şu karikatür dünyamız
Ve başka şeyler de:
Vicdan azabı, zifiri bir laterna ve zindan...

Tam da, oradan başlar tanrı yalnızlığımız. Makine leşleriyle
duvarların uzun kamburu arasında! Hayatın en son kazasını,
o bayat elmaya borçlandıran.

Varto, 11.10.2020

UĞURSUZ ISLIK

-Yanlış kapıları çarpıyor rüzgâr.-
Ey lodos! Ben seni beklemiyordum.
Varlığım yok senden ürkecek kadar
Ama bir kaygıyla sarsılıyorum.

Bu yüzden karşımda köpüren deniz
Ve O'nun yosunlu deli gözleri,
Beni kuşatıyor ya da bir dehliz
İçinde üşüyor alnımın teri.

Hayır kesinlikle bu korku değil.
Haykıran sözcükler arasında ben,
Bir kirli beyazdan çok daha rezil
Yüzlere evrildim hiç çekinmeden.

Ne olur camları zorlama ve sus!
Yoksa O, gece ve sonrası kâbus.

S/ONSUZ MERİVEN I

ah nasıl da dizilirdik
kuşlar gibi basamaklarına
tozlu dumanlı
sonsuz uzanan merdivenimizin
sonra oradan
bakardık atlas mavisine
gökyüzünün
bize özgürlük bahşeden
sonsuz mavisine
bambaşka görünürdü oradan
yıldızlar
bir bir kayardı
biz dilekler tatalım diye
sonra yine bakardık
sonsuz basamaklı merdivenin
en tepesinden yeryüzüne
hayaller aşağıda
biz
yaşardık düşlerin zirvesinde...

MAHSUP

“ne kazandım dünyadan? sorulunca: hiç.
şu kısacık yaşama sarılınca?: hiç.
yanan neşe mumuyum, üzme boşuna;
cem elinde kadehim, kırılınca: hiç.”

sevgimizin mağara resimlerine fener tutuyorum
ve yeniden okumaya çalışacağım etrusk yazıtlarını
sevgisizliğinin
ben her şeyi bilirim bilirsin sen benden daha iyi
ama ben ümmiyim ebeden, insansız bir son deftere.
sana son bir sedâ ismarlıyorum yine de kinsiz, ateşli
üşüdüğün vakit -eğer üşürsen- hep bakışabileceğin.

soruları bir kenara bıraktım, yolu bir kenara, aşkı kenara
ne çok suç var boynuna lâkin boş verdim
bu muhabbete geniş salon yok, yok geniş zaman
bu kadar küçülen dünyada kimseye de suç
zaman böyledir işte bunca ağırla yürüyen
ayakta kalmaya çalışanda hata güzeldir.

bir odadan bir dünya kurdum, yalnızlar kalabalık
sen ne ara bu oldun, madem bu sensen
bu sensen, o kimdi düşündüm durdum
ben kimim, hep üstüne gazeteler örtülen.
okudum haberleri, tuttum yakandan
kenar notlarını temize çekip rüzgâra sundum
nefes nefese yetiştim son dakika bültenlerine
ben içime bir önem hatırlatacak bir seni koydum.

bir seni koydum yahu ne çok var senden
bir beni daralttım hüznem, ne çok azaldım
milyar yıllık evrende biz toz olsak da
unutma sen o tozu. bizim tozumuzdur.

YAZ DİYOR RAMİS

Osman Serhat ERKEKLİ

26 Ağustos 2020

Yaz diyor Ramis. Son yıllarımı anlatacağım. Tansiyon için zararlı olan son maden suyu şişesini de açtım ve yazıyorum. *Akatalpa* çıkalı 20 yıldır öteki dergilere pek yüz vermedim. Ramis Dara ile de sanırım son 10 yıldır sık haberleşiyoruz. İlk şiir adımlarımı *Sincan İstasyonu*'nda "Şiir serüvenim" ve "Kitaplarla anılarla" başlıklı iki yazıda anlatmıştım. Mükerrer olarak da Ozan Öztepe'nin benimle *Varlık*'ta yaptığı bir röportajda. Sonraki yıllarım bugüne kısımetmiş. İlk dönemden sonra Alemdar ve Koyuncu toparladıkları kitaplarını ile beni hatırlattıktan sonra *Akatalpa* çıktı. Dizinlerde vardır ama çok sık görüldüm orada. Hele son 5-6 yıldır her sayıda. 2002'den itibaren, 2007 ve sonra arkadaşça 2008'e kadar Suna vardı; hayatımdaki ilk kadın. Sonra 2008'den itibaren Sevil Avşar ile 12 yıl. *Akatalpa*'da ilk yıllar imge salatasına karşı mücadele veren poetik yazılar kaleme aldım. Şimdi çoğunluk ile günlük neşrediyorum. Tabi şiirler de var. Yine 2000 başlarında, 2005'ten itibaren *Yedi İklim*'de de yazmaya başladım. Orada Haksal, Berki, Türk, Kara, Acar ve Kelebek gibi arkadaşlarım oldu. Kimisi *Yedi İklim*'den ayrıldı, ben devam ettim. 2002'de bir araya toplanan "Yerlere Göklere Dair" fasiküllerinden sekiz yıl sonraki dokuzuncu betik dergi sayfalarında. Bu Müslüman arkadaşlardan başka olarak son yıllarda sanırım 2014'te dostlarım arasına Cinozoğlu'nun tanıştırdığı Öztepe girdi ki çok yardımını gördüm. Afrası tafrası olmayan; şiirden hiçbir kariyer beklentisi olmayan; dostluktan menfaat beklemeyen çok olgun bir şairdir. Aynı zamanda ünlü bir mimardır. Ayrıca 2016 yılında Küçükyalı'daki evime birlikte gelen Bilsel ve Karacan, 13 yıl aradan sonra "*İnsanlık Hali*" adlı kitabımı çıkardılar. Sonra yine onların yardımı ile "*İlk Şiirler*" kitabı... Yine o çevreden Şenyuva'yı da anmalıyım. Koçak'ı, M. Sarsmaz'ı ve birlikte çıkardığımız dergiyi kimse unutturamaz. Bir arada iken Sevil Avşar'ın da iki kitabı çıktı. Onlar hakkında bir sürü yazı neşredildi. Sevil biraz bana bağlıyor bu yeni dönemdeki başarısını ama o daha önceki çevresinde kendi gücünü fark edememiş. Sebep o. Sevil'den başka olarak son 10 yılının yakın dostu Ramis Dara'nın mesajlarını unutamam. *Akatalpa*'nın son 20 yılında önce Üren'i sonra Elal'ı sonra Engüdar'ı kaybettik. Haşal ve Demirci ayrıldı, başka dergi çıkardılar. Bu arada unutulmuş dönemimden sonra 90'larda *Yeni Biçem*'de ve *Düşlem*'de de yazmış idim. Nahit Kayabaşı'nın bana alakasını da anmalıyım. Şimdi apartmanda üst komşulardaki salgın virüsünden başka olarak koah'tan ve fituktan şikâyetçiyim. Bakalım ileriki yıllar ne gösterecek. Yaz diyordu Ramis, yazdım ve kurtuldum.

29 Kasım 2020 notu:

Bu ayın sonlarında (birkaç gün önce) Vedat Akdamar sayesinde "*Ürperişler Kitabı Toplu Şiirler 1968-2020*" adıyla toplu şiirlerim yayımlandı.

Gürsel BEKTAŞ

SABAH ILIKLIĞI

Kıyıları dolusu mavi sonra birden sabah
Şehirler denizi kavrayınca dişlerin ardı
Tüysüz kırmızı küçük hayvan kımıltısı

Belkıs yüzünde güneşten gayrısı yalan
Benim için bir şarkı çal ya da bir elma
Sesini duyur sedef kakmasını göğün

Hiçliği iğne gözünden alıp üstümü diktim
Şimdi hangi biçimde parmak izlerimi
Uzak bir sayfadan silebilirsiniz

Söndürülecek ateşler önüme sunulur
Denizin uzak resmini anlatan benim
Güneş dağılınca geriye kalan şeyleri

Dizlerimde çimen yeşili getiririm eve
Dizelerde şiir olarak kışı bitiren şey
Geçer usulca aramızdan görmemişizdir

Dediğim sözü şöyle bir düşün
Zaman değmemiş sular kadar uçsuz
Akılda neden kaldığı bilinmeyen

Dirseğim ufuk çizgisine dayalı
Havuzdan dışarı bakar gibiyim
Damlanın biri ötekine sorarken
duydum, siz de ıslak mısınız?

Esmâ ÖZLEN

GÜLE NAZİRE

Edip Cansever için...

"gül kokuyorsun, amansız kokuyorsun"
Edip Cansever

aşk denize atılan bir ağ gibi
yaşayan her şeyi ele geçiriyor
sıkıca sarıyor sarmalıyor sonra da terk ediyor
bir gülü kanatırcasına

aklımda uzun bir hava
kayıp kentin hikâyesi ve yüzünün gölgesi
anılar kendi derinliğinde yüzümü dolaşıp duruyor

bu bendeki gizli kuyu, gövdemin enkazı
zamanın çıkmazı, gülümü kurutup duruyor

bir gülü bırakıyorsun avuçlarıma
başka güllerin avuçlarımda olduğunu biliyorsun

fakat yine de ısrar ediyorsun
ikimiz de yanacağız, biliyorsun

günleri böyle böyle gövdeme ilikliyorsun
tutuyorsun beni, bir gülü koklarcasına

dökülüyorum içine, içimi ısıtan gül bahçesine

Osman YOLUÇ

ÇABUK GÖRÜCÜ

[fotoğrafınız yüklendi]
alçısını çıkarıp acısının zaferini
imzalarla tasdikletir gibi bir yeniyetme
neticede kırık kol
yüzüyor artık bir büyük çirkinlikte
daha da kımlıdayamıyor

ömrün sessizliğine
bir yoktan an daha dökülüyor
“un sessizliği”
oysa orkestralar tutulmuştu aylar öncesinden
şen şakrak tasarlanan bu kareye

iris küçülüyor
hazzı belerten damar çağıldayarak
onun oluyor hiç göremeyeceği gözlerin tekmi

[bakışa müptela bu çağa karşı
uzak kalmak kaç mil]

[geçmeyen bir kederin sızısını alsın için
voltajı sürekli artırılan et parçaları]

doğaya yanlış bir imlayla serpilen
yalnız ergen yatmadan evvel tanrıdan
takipçi yalvarıyor
[oysa tedirginlikti takip edilmek
bir zamanlar]

pır pır yanan kalbi
perdesini aralayıp cama çıkmış mı diye
eline bakıyor oğlan, eli iyi.
çıkmasa heyecanı
iki güne sönmüş gidecek
çıkarsa masa meze.

[o görkemli kıskanılmak putunun
müritleri çoğalıyor gündün güne]

şaşkınlığın kenti şimdi
odaya doluşan ayak sesleri
koklanmaktan yorgun bir gül
artık kendi kokusu sanacak
üzerine bırakılmış nefesleri

Sertaç ÇIRALI

11

KARANLIK

şimdi siz bir hilal sekiz huzme
bin yıldız görürsünüz
güneşe dönmüş yüzlerde

onlar taş gözlerle susarlar
taht dağında
şavkından ayrılırken gök kubbe

Ahmet Şerif DOĞAN

PLASTİK SANDALYEDE RÖVEŞATA

Tanrılar suskun

Tanrılar kızgın

Tanrılar suçlu

Yaratılan insan elektriksiz sandalyesinde
Hesaplaşıyor yeryüzü tanrılarıyla

Çok söze gerek yok bir boşluğun içinde saklıyor
Son havasını içinde bükülen

Vaadiniz bu hayat ise geri alın, altı üstü sizde kalsın tanrılar
İki nefesten birinin hesabı sorulacaksa, vermeden kesin

Ne de olsa

Her tanrı ölümü tadacaktır...

Erdiñç DİNÇER

SAYE

Orhan Veli'ye...

bu kırkinci daire gövdeme çizdiğim
bağımlı tekil] zaman açılımıdır 'ben'in
nesiller boyu aktarılan bir çimlenme
üzerine çiğ düşmüş yaprağın
sabahını beklemek] hiç saçma değil
[bedenin kaybettiğini her zaman kazanır ruh
patlayan tohumlar saçılırken toprağa
dinle sesini gövdenin
güz bahçesinden topladığım çiçeklerle bir öğle
önce ayaklarından başla kendini sevmeye
ayaklar sustuğundur gider ve gelir sana

taşların serinliği ve dinginliği ağaçların
vurmuş yüzüne [genlerinde devinen
katlanmış özne açığa çıkar hale
uzanmışım sere serpe kendimde seni dinliyorum sen
derinliğime açılan saye

Çıktı!

Hayat Şiirdir

inceleme-eleştiri

Ramis Dara

Klaros Yayınları, Ankara, Aralık 2020, 326 s.

<https://shopier.com/3807707>

Günova SEPİN

SAKALI UZAR TÜM KEÇİLERİN

Bir başka yolun yolcusuyum ben
Damla damla büyüyen bir suyun çakılıyım
Mavi beyaz bir öğle güneşinin
Asma üzümünde
Sayıklayan uykusuyum
Uyanırsam bir gün
Tüm kuşlar palazlanır
Sakalı uzar keçilerin
Bir rüzgârla bir halkın uyumunu
Bulup getiririm uzaklardan
Bulutlar hep bir yolculuğu sürdürür
Dağlarda ve kıyılarda
Ay geniş karnıyla dolandır
Her şey kıyılarda birikir çünkü
Bir kentin, bir yoksulluğun, bir suyun...
Ve göğün kemiği kırılır
Kan damlar çakıllara ve avlulara
Asma üzümünde sayıklayan güneş uyanırsa bir gün
Kan diner, çakıllar mavileşir
Sakalı uzar tüm keçilerin

Didem PEKER BAŞARAN

FENER YERİ

Aklı başında bir muska, karanfil açıyor göğsümde
Saat yönünün tersine büyüyor; dip dibeyiz, insafli
Gece başı eğip de ağzımı, iki günlük ağrı sayıyorum omzuna
Burnu kanıyor desteklerimin, bükülüyorum yüzüstü
Dinleyip duyar da, tutar şuramdan yorulur
Sahi okunmayan niyazlar, kaç misline koptu boynumdan?
Aksamadan küçük serveti bahçemin, başlıyorum nişana
Yılgın bir nidayla, bir kovukta, yakınlarında bir fenerin
Hemen sonra yavaşlıyor makara; ayırıp da gövdesinden
ufalanmış bir ağacı
Toz duman Misvak, seçemiyorum bağışla... İlk tekerin
dışına tükürüyoruz dahası
Buzdan bir gamzeyi örttü ya ağzım, kapattı ya gülmenin
üstünü
Divane yenilgime dağ çileği topla da gideyim
Çıkıştık ve salıverildik aynı yere.

Emre EROL

BEYAZ AYRILIK

*(Bir serapta yaşamakmış her an kaybolabilecek, bozkır
ateşi, ve bulanık su: Aşk.)*

Bahçeli toprak, ellerin tohum, sesin rüzgâr; kelimeler
dolanıyor çarparak kulaklarıma, hayatla buluşma.

*(Sanal bir denizde yüzmek, sarı çöller, ve kırmızı vaha:
Tenin.)*

Okulumun bahçesinde, sulara karşı, sarılarak soğuktan; kısa
süreli bir meyvenin aroması, tadarak ilk kez farklı bir
yaşamı.

*(İllüzyona karışmakmış seni bir anda gerçeğe hapsedebilen,
bozkır tenin, ve aşk vahası: Doğum.)*

Sinemada hatırlayamadığım bir film oynuyor, çekiliyor
sular, sensin rüzgâr; ellerim dolanıyor pürüzsüz kumlarda,
kırmızıyla buluşma.

(Küvetin kuru ve bembeyaz, sarışın aşık, liseli tenin: Ölüm.)
Bazen uyuşmaz hayatlar ve gerçekler perdeyle, ayrılır eller
üşüyerek sıcaktan, son bulur izler farklı noktalarda; yağmur
kokusu saçlarımda, buluşarak son kez bulutlarla.

Güzzin Y. ŞAHİNLER

ANNESİZ EVLER

Annesiz evlerin kederi
derinleşen uğultu
Bir fotoğrafın kanayan boşluğunda
Yitirdiğim anne kokusu

Her Allah'ın günü sükût suretinde bekler
Naftalin, reçine, kandil simidi

İç geçirir yoksunluğa her bakış
Dokunduğu her yerde sahibini arayan
Parmak izlerimiz

Kaldırım halıları dökülsün keder
Dili olsa da konuşamaz annesiz evler

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 70 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Zühtü Engüdar - Ersin Erdem, Zihni Engüdar, Yalçın Oğuz.	Posta Çeki ya da Banka hesabı	: Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5- MUDANYA)	Yazıcı çıkışı	: Selman Kırtasiye, Kâzım Baykal Cad. No: 14, 16040 Osmangazi - BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami - BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.